

Денсаулық сақтау саласы
КӘСІПТІК СТАНДАРТ
кәсіптік қызмет саласы: Дәрігерлік практика
кәсіптік қызметтің кіші саласы: Арнайы дәрігерлік практика
«Нейрохирургия (ересектер, балалар)»

1. Жалпы ережелер

1. Осы кәсіптік стандартта «денсаулық сақтау жүйесі» саласы «медициналық қызмет» кіші саласы «дәрігерлік практика» қызмет саласы «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» кіші қызмет саласындағы қызметтің біліктілік, құзыреттік деңгейіне, мазмұнына, сапасы мен еңбек жағдайларына қойылатын талаптар айқындалады.

2. Кәсіптік стандарт:

ҚР Ұлттық біліктілік жүйесінің аса маңызды бөлігі болып табылады, оның негізінде білім беру бағдарламалары, сертификаттау жүйесіндегі стандарттар, лауазымдық нұсқаулықтар, қызметтің осы кіші саласының қызметкерлеріне арналған көтермелеу және ынталандыру жүйесі әзірленетін және жетілдірілетін болады.

кәсіптік стандарт Ұлттық біліктілік шеңберінің, Денсаулық сақтау жүйесіндегі салалық біліктілік шеңберінің талаптары негізінде әзірленген, медициналық жаңа технологиялардың пайда болуын, медициналық көрсетілетін қызметтердің қауіпсіздігі мен сапасының жетілдірілуін, медициналық көрсетілетін қызметтер нарығының «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы шеңберіндегі жаңа құзыреттерге мұқтаждықтарын ескере отырып ұдайы жаңартып тұру мүмкіндігі бар.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер мен анықтамалар пайдаланылады:

1) ұлттық біліктілік шеңбері – еңбек нарығында танылатын біліктілік деңгейлерін құрылымдық жағынан сипаттау;

2) салалық біліктілік шеңбері – салада танылатын біліктілік деңгейлерін құрылымдық жағынан сипаттау;

3) кәсіптік стандарт – кәсіптік қызметтің нақты саласында біліктілік деңгейіне және құзыреттілікке, еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайларына қойылатын талаптарды айқындайтын стандарт;

4) сала – шығарылатын өнімнің, өндіріс технологиясының, негізгі қорлар мен жұмыс істейтіндердің кәсіптік дағдысының ортақтығы тән кәсіпорындар мен ұйымдардың жиынтығы;

5) кәсіптік қызмет саласы – біріккен ортақ негізі (ұқсас немесе жуық мақсаты, объектілері, технологиялары, оның ішінде еңбек құралдары) бар және оларды орындау үшін ұқсас құзыреттер жинағы бар сала қызметі түрлерінің жиынтығы негізгі және қосалқы функцияларды іске асыруды көздейтін сала қызметінің бір бөлігі;

6) еңбек қызметінің түрі – кәсіптік қызмет саласының еңбек функцияларының тұтас жинағымен және оларды орындау үшін қажетті құзыреттіктермен қалыптастырылған құрамдас бөлігі;

7) еңбек функциясы – еңбек процесінің бір немесе бірнеше міндеттерін шешуге бағытталған өзара байланысты іс-қимылдар жиынтығы;

8) міндет – нақты бір еңбек мәндері мен құралдарын пайдалана отырып еңбек функциясын іске асырумен байланысты іс-қимыл жиынтығы;

9) еңбек нысанасы – белгілі бір еңбек құралдарының көмегімен өнім жасау мақсатында қызметкердің іс-қимылы бағытталатын нысана;

10) еңбек құралдары – қызметкердің еңбек нысанасын бастапқы күйден өнімге айналдыру үшін пайдаланатын құралдары;

11) құзырет – еңбек қызметінде білімін, дағдысы мен тәжірибесін қолдану қабілеті;

12) кәсіп – арнайы теориялық білім мен арнайы даярлықтың, жұмыс тәжірибесінің нәтижесінде алынған практикалық дағдылар кешенін білуді талап ететін еңбек қызметінің түрі;

13) лауазым – ұйымның ұйымдық-әкімшілік сатысындағы функционалдық орын;

14) функционалдық карта – кәсіптік қызметтің белгілі бір саласының шеңберінде белгілі бір қызмет қызметкері орындайтын еңбек функциялары мен міндеттердің құрылымданған сипаттамасы;

15) кәсіптік стандарт бірлігі – еңбек қызметінің осы түрі үшін тұтас, аяқталған, қатысты түрде дербес және маңызды болып табылатын нақты еңбек функциясының толық сипаттамасынан тұратын кәсіптік стандарттың құрылымдық элементі;

16) біліктілік – қызметкердің белгілі бір қызмет түрі шеңберінде нақты функцияларды сапалы орындауға әзірлігі;

17) біліктілік деңгейі – күрделілігі, еңбек әрекетінің стандарттан тыс болуы, жауапкершілігі және дербестігі бойынша сараланатын қызметкерлер құзыреттілігіне қатысты талаптар жиынтығы;

18) дескриптор – СБШ тиісті біліктілік деңгейіндегі қызметкердің құзыретіне, дағдысы мен білімінің сипатына қойылатын талаптар жиынтығының қорытылған сипаты. Құзыреттілікке қойылатын талаптар параметрлер бойынша саралануға тиіс. Мысалы, кәсіптік қызметтегі дербестік, жауапкершілік және орындалатын міндеттердің күрделілігі.

19) сафар үш тағанды тәсілі – басты артқа қарай шалқайтудан, астыңғы жақты алға жылжытудан және ауызды ашудан тұратын жоғарғы тыныс алу жолдарын еркін өткізгіштігін қалпына келтірудің негізгі тәсілі.

4. Құзыретке қойылатын талаптар параметрлер бойынша саралануы тиіс. Мысалы, кәсіптік қызметтегі орындалатын міндеттердің дербестігі, жауапкершілігі және қиындығы.

5. Осы кәсіптік стандартты әзірлеу мақсаты еңбек функцияларын, оларды іске асыру жөніндегі міндеттерді, «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» кіші қызмет саласындағы қызметкерлердің біліміне, дағдысы мен құзыретіне қойылатын тиісті талаптарды жүйелі әрі құрылымдалған түрде сипаттау болып табылады.

6. Аталған кәсіптік стандарт:

өзінің кәсіптік қызметін таңдауды жүзеге асыратын талапкерлер үшін;

одан әрі кәсіптік даму бағдары ретінде Нейрохирургия (ересектер, балалар) мамандығы бойынша денсаулық сақтау жүйесінің қызметкерлері үшін;

білім беру бағдарламаларын жетілдіру үшін бағдар ретінде медициналық білім беру саласындағы қызметкерлер үшін;

денсаулық сақтау ұйымдарының кадрлық қызметі үшін;

адами ресурстарды басқаруды жетілдіру үшін;

денсаулық сақтау ұйымдарының және Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің басшылары үшін;

жеке ұйымдар сияқты жалпы салада да тиімді кадрлық саясатты жүзеге асыру және адами ресурстарды дамыту үшін арналған.

7. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар пайдаланылады:

AB0	–	қан тобының жүйесі
AҚ	–	артериялық қысым
ҚТ	–	қызмет түрі
АИТВ	–	адамның иммун тапшылығы вирусы
ҚР МЖ	–	Мемлекеттік жіктеуіш
М	–	міндеттер
ЕПҰ	–	емдеу-профилактикалық ұйым

ҚР ДСМ	–	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі
НҚА	–	нормативтік құқықтық актілер
ҚБШ	–	ұлттық біліктілік шеңбері
ИФТ	–	иммуноферментті талдау
ҚЖТ	–	қанның жалпы талдауы
СБШ	–	салалық біліктілік шеңбері
ҚҚ	–	кәсіптік қызмет
КС	–	кәсіптік стандарт
ПТР	–	полимеразды-тізбекті реакция
ҚР	–	Қазақстан Республикасы
ЖҚЖ	–	жүйелік қызыл жегі
Ф	–	функциялар
ЖЖЖ	–	жүрек жиырылуының жиілігі
ТҚЖ	–	тыныс алу қозғалысының жиілігі
ДВА	–	іскерлік әкімшілендіру докторы
МВА	–	іскерлік әкімшілендіру магистрі
PhD	–	докторантура
АҚ	–	Артериялық қысым
ТӘ	–	Туынды әлеует
ҚР МЖ	–	Мемлекеттік жіктеуіш
ИФТ	–	Иммуноферментті талдау
КТ	–	Компьютерлік томография
ЛП	–	Люмбальді пункция
МТ	–	Медикаментті тосқауыл
МВА	–	Іскери әкімшілендіру магистрі
ҚР ДСМ	–	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі
МРТ	–	Магнитті-резонансты томография
МР- ангиография	–	Тамыр режиміндегі магнитті-резонансты томография
НҚА	–	нормативтік құқықтық актілер
ЖКС	–	Жгі коронарлық синдром
СБШ	–	Салалық біліктілік шеңбері
ПТР	–	Полимеразды-тізбекті реакция
ҚР	–	Қазақстан Республикасы
PhD	–	докторантура
УДДГ	–	Ультрадыбысты доплерография
УДЗ	–	Ультрадыбысты зерттеу
ДЖ	–	Дем алу жиілігі
ЖЖЖ	–	Жүректің жиырылу жиілігі
ЭКГ	–	Электрокардиограмма
ЭНМГ	–	Электронейромиография
ЭхоКГ	–	Эхокардиография
ЭхоЭГ	–	Эхоэнцефалография
ЭЭГ	–	Электроэнцефалография

2. Кәсіптік стандарт паспорты

8. Экономикалық қызмет түрлерінің номенклатурасына сәйкес кәсіптік стандартта көрсетілген экономикалық қызмет түрлері:

86.10.1 – Ауқымды бейінді ауруханалардың және мамандандырылған ауруханалардың (стационарлық науқастарды емдеу) қызметі.

86.22.0 – Арнайы дәрігерлік практика (маман дәрігерле ұсынатын медициналық консультациялар мен ем).

9. Кәсіптік қызметтің негізгі мақсаты: «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған және жоғары маманандырылған медициналық көмекті ұсыну.

10. Кәсіптік стандарт кәсіптік қызметтің кіші саласында қызметкерлерді ұстауға, сапасына және еңбек жағдайына, біліктілік пен құзыретке қойылатын талаптар. Стандарттың талабы қызметтің түрлеріне және аталған саланың мынадай кәсіптеріне жатады:

1. «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ординатор дәрігер (бейінді маман).

2. «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша сарапшы дәрігер.

2.1 Қызмет түрлері, кәсіптер, біліктілік деңгейлері

Р/с №	Қызмет түрінің атауы	Еңбек нарығының үрдістері ескерілген кәсіптердің атауы	01-2005 ҚР МЖ сәйкес кәсіптің атауы	СБШ біліктілік деңгейі
1	Арнайы дәрігерлік практика	«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ординатор дәрігер (бейінді маман)	2221 маман дәрігер	7.1 7.2 7.3 7.4
2	Арнайы дәрігерлік практика	«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша сарапшы дәрігер	2221 маман дәрігер	7.3 7.4 8

3. «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ординатор дәрігердің (бейінді маманның) еңбек қызметі түрінің карточкасы

3.1 Кәсіптің атауы нейрохирург дәрігер

3.2 «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ординатор-дәрігердің (бейінді маманның) еңбек жағдайларына, білімі мен жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша жұмыс істеуге болатын жерлер (кәсіпорындар, ұйымдар)	Мынадай: амбулаториялық-емханалық көмек, консультативтік-диагностикалық көмек, стационарлық көмек, стационарды алмастыратын көмек, шұғыл медициналық көмек, санитариялық авиация көмегін, төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсететін, қалпына келтіріп емдейтін және медициналық оңалтатын ұйымдар
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Науқастармен және биологиялық сұйықтықтармен (қан, ұрық айналасындағы су, сілекей, қынап шығындылары, қақырық, зәр, нәжіс массалары, ірің және басқа да бөлінділер, экссудат пен трансудаттар) жұмыс істеген кезде ауру жұқтыру қаупі, жансақтау іс-шаралары кезіндегі тікелей байланыс, АИТВ-мен, мерезбен, созбен, туберкулезбен, ЦМВ, ВПГ, ВГ және басқаларымен байланыс, аурухана ішіндегі инфекция қаупі.

	<p>Психоэмоциялық жүктемелер (пациенттің өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін жағдайлардың туындауының ұдайы қауіпі, тәулік мезгіліне және апта күндеріне қарамастан, пациенттің жағдайын үздіксіз бақылау қажеттілігі, шұғыл түрде дербес шешімдер қабылдауды талап ететін штаттан тыс жағдайлардың туындауы және олардың нәтижесі үшін жауапкершілік, сырқатына, қорқынышқа, физикалық жайсыздыққа және басқаларына байланысты физикалық және психоэмоциялық азап шегетін пациенттермен жұмыс)</p> <p>Медициналық көмек көрсету кезінде физикалық жапа шегу қауіпі (алкогольге, есірткіге мас күйдегі және есірткі мен психотроптық заттардың ықпалындағы пациенттермен жұмыс, пациенттердің және олардың туыстарының тарапынан болатын ықтимал агрессиялық әрекет, пациенттердің туыстары тарапынан тікелей немесе жазбаша жазғыру ықтималдығы)</p>	
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше шарттары	«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша маман сертификатының, жеке медициналық кітапшасының болуы	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіптік білім беру және оқыту деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
7.1.B	«Дәрігер» біліктілігімен жоғары медициналық білім, «Жалпы практика дәрігері» / «Хирургия» / «Педиатрия» мамандығы бойынша интернатура + кемінде 864 сағат көлемінде «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша қайта даярлау немесе «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура, соңғы 5 жылда мамандығы бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілігін арттыру	Жұмыс тәжірибесі талап етілмейді
7.1.A	«Дәрігер» біліктілігімен жоғары медициналық білім, «Жалпы практика дәрігері» / «Хирургия» / «Педиатрия» мамандығы бойынша интернатура + кемінде 864 сағат көлемінде «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша қайта даярлау немесе «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура, соңғы 5 жылда мамандығы бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілігін арттыру	Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша 7.1.B деңгейінде кемінде 3 жыл жұмыс тәжірибесінің болуы
7.2.B	«Дәрігер» біліктілігімен жоғары медициналық білім, «Жалпы практика дәрігері» / «Хирургия» / «Педиатрия» мамандығы бойынша интернатура + кемінде 864 сағат көлемінде «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша қайта даярлау немесе «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура, соңғы 5 жылда мамандығы бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілігін арттыру	Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша 7.1.A деңгейінде кемінде 3 жыл жұмыс тәжірибесінің болуы
7.2.A	«Дәрігер» біліктілігімен жоғары медициналық білім, «Жалпы практика дәрігері» / «Хирургия» /	Нейрохирургия (ересектер,

	«Педиатрия» мамандығы бойынша интернатура + кемінде 864 сағат көлемінде «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша қайта даярлау немесе «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура, соңғы 5 жылда мамандығы бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілігін арттыру	балалар)» мамандығы бойынша 7.2.В деңгейінде кемінде 3 жыл жұмыс тәжірибесінің болуы
7.3.В	«Дәрігер» біліктілігімен жоғары медициналық білім, «Жалпы практика дәрігері» / «Хирургия» / «Педиатрия» мамандығы бойынша интернатура + кемінде 864 сағат көлемінде «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша қайта даярлау немесе «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура, соңғы 5 жылда мамандығы бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілігін арттыру	Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша 7.2.А деңгейінде кемінде 3 жыл жұмыс тәжірибесінің болуы
7.3.А	«Дәрігер» біліктілігімен жоғары медициналық білім, «Жалпы практика дәрігері» / «Хирургия» / «Педиатрия» мамандығы бойынша интернатура + кемінде 864 сағат көлемінде «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша қайта даярлау немесе «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура, соңғы 5 жылда мамандығы бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілігін арттыру	Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша 7.3.В деңгейінде кемінде 3 жыл жұмыс тәжірибесінің болуы
7.4.В	«Дәрігер» біліктілігімен жоғары медициналық білім, «Жалпы практика дәрігері» / «Хирургия» / «Педиатрия» мамандығы бойынша интернатура + кемінде 864 сағат көлемінде «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша қайта даярлау немесе «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура, соңғы 5 жылда мамандығы бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілігін арттыру	Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша 7.3.А деңгейінде кемінде 3 жыл жұмыс тәжірибесінің болуы
7.4.А	«Дәрігер» біліктілігімен жоғары медициналық білім, «Жалпы практика дәрігері» / «Хирургия» / «Педиатрия» мамандығы бойынша интернатура + кемінде 864 сағат көлемінде «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша қайта даярлау немесе «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура, соңғы 5 жылда мамандығы бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілігін арттыру	«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша 7.4.В деңгейінде кемінде 3 жыл жұмыс тәжірибесінің болуы

3.2 «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша сарапшы-дәрігердің еңбек жағдайларына, білімі мен жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша жұмыс істеуге болатын жерлер (кәсіпорындар, ұйымдар)	Аудандық, қалалық, облыстық және республикалық деңгейдегі денсаулық сақтау ұйымдары. Медициналық сақтандыру компаниялары. Медициналық және фармацевтикалық қызмет сапасын бақылау комитеті. Медициналық қызметке ақы төлеу комитеті. Денсаулық сақтауды басқарудың уәкілетті мемлекеттік органдары.	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Психозмоциялық жүктемелер.	
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше шарттары	«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша бірінші және жоғары санаттағы маман сертификатының, сарапшы дәрігер сертификатының және жеке медициналық кітапшасының болуы.	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіптік білім беру және оқыту деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
7.3.В	«Дәрігер» біліктілігімен жоғары медициналық білім, «Жалпы практика дәрігері» / «Хирургия» / «Педиатрия» мамандығы бойынша интернатура + кемінде 864 сағат көлемінде «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша қайта даярлау немесе «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура, соңғы 5 жылда мамандығы бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілігін арттыру, медициналық қызметтердің сапасын сараптау бойынша соңғы 5 жылда кемінде 216 сағат көлемінде біліктілігін арттыру.	«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша 7.2. біліктілігімен кемінде 3 жыл жұмыс тәжірибесінің болуы.
7.3.А	«Дәрігер» біліктілігімен жоғары медициналық білім, «Жалпы практика дәрігері» / «Хирургия» / «Педиатрия» мамандығы бойынша интернатура + кемінде 864 сағат көлемінде «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша қайта даярлау немесе «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура, соңғы 5 жылда мамандығы бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілігін арттыру, медициналық қызметтердің сапасын сараптау бойынша соңғы 5 жылда кемінде 216 сағат көлемінде біліктілігін арттыру	«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша 7.3.В біліктілігімен кемінде 3 жыл жұмыс тәжірибесінің болуы
7.4.В	«Дәрігер» біліктілігімен жоғары медициналық білім, «Жалпы практика дәрігері» / «Хирургия» / «Педиатрия» мамандығы бойынша интернатура + кемінде 864 сағат көлемінде «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша қайта даярлау немесе «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура, соңғы 5 жылда мамандығы бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілігін арттыру, медициналық қызметтердің сапасын сараптау бойынша соңғы 5 жылда кемінде 216 сағат көлемінде біліктілігін	«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша 7.3.А біліктілігімен кемінде 3 жыл жұмыс тәжірибесінің болуы

	арттыру	
7.4.A	«Дәрігер» біліктілігімен жоғары медициналық білім, «Жалпы практика дәрігері» / «Хирургия» / «Педиатрия» мамандығы бойынша интернатура + кемінде 864 сағат көлемінде «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша қайта даярлау немесе «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура, соңғы 5 жылда мамандығы бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілігін арттыру, медициналық қызметтердің сапасын сараптау бойынша соңғы 5 жылда кемінде 216 сағат көлемінде біліктілігін арттыру	«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша 7.3.A біліктілігімен кемінде 3 жыл жұмыс тәжірибесінің болуы
8.	«Дәрігер» біліктілігімен жоғары медициналық білім, «Жалпы практика дәрігері» / «Хирургия» / «Педиатрия» мамандығы бойынша интернатура + кемінде 864 сағат көлемінде «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша қайта даярлау немесе «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентура, соңғы 5 жылда мамандығы бойынша кемінде 216 сағат көлемінде біліктілігін арттыру, медициналық қызметтердің сапасын сараптау бойынша соңғы 5 жылда кемінде 216 сағат көлемінде біліктілігін арттыру, магистратура (ғылыми-педагогикалық), іскери әкімшілендіру магистрі (МВА) және докторантура (PhD)	«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша 7.B біліктілігімен кемінде 3 жыл жұмыс тәжірибесінің болуы

3.3 «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ординатор-дәрігердің (бейінді маманның) еңбек функцияларының тізбесі

Еңбек функциясының №	Еңбек функциясының атауы
Ординатор-дәрігер (бейінді маман)	
Ф 1	Құқықтық және регламенттеуші құжаттардың нормаларын сақтау
Ф 2	Этика, деонтология және субординация қағидаларын сақтау
Ф 3	Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау
Ф 4	Денсаулық сақтау ұйымдарында еңбек қауіпсіздігі нормаларын сақтау
Ф 5	Өз қызметін ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және ұдайы жетілдіру
Ф 6	Шұғыл жағдайларда алғашқы медициналық көмек көрсету
Ф 7	Пациенттің құқықтарын қамтамасыз ету
Ф 8	Пациенттер мен әріптестеріне тәлімгерлік ету және консультативтік-ақпараттық қолдау көрсету
Ф 9	Медициналық қызметтер көрсету процестерін құжаттандыруды (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету
Ф 10	Әдістемелік және зерттеушілік медициналық қызмет
Ф 11	Шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету

«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған және жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету.	
Ф 12	Пациентті алғашқы тексеріп-қарауды жүргізу
Ф 13	Пациентке диагноз қою
Ф 14	Пациентті динамикалық қадағалау
Ф 15	Пациентке медициналық сараптама жүргізу
Ф 16	Нейрохирургия саласындағы аурулардың диагностикасы
Ф 17	Нейрохирургиялық ауруларды хирургиялық емдеу
Ф 18	Нейрохирургия саласында аурудың өту ағымын болжау және олардың асқынуының профилактикасы
Ф 19	Нейрохирургия саласында науқастарды оңалту
Ф 20	Нейрохирургия саласында ауруға шалдығуды азайтуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру

3.4 «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша сарапшы-дәрігердің еңбек функцияларының тізбесі

Еңбек функциясының №	Еңбек функциясының атауы
Сарапшы дәрігер	
Ф 1	Құқықтық және регламенттеуші құжаттардың нормаларын сақтау
Ф 2	Этика, деонтология және субординация қағидаларын сақтау
Ф 3	Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау
Ф 4	Денсаулық сақтау ұйымдарында еңбек қауіпсіздігі нормаларын сақтау
Ф 5	Өз қызметін ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және ұдайы жетілдіру
Ф 6	Шұғыл жағдайларда алғашқы медициналық көмек көрсету
Ф 7	Пациенттің құқықтарын қамтамасыз ету
Ф 8	Пациенттер мен әріптестеріне тәлімгерлік ету және консультативтік-ақпараттық қолдау көрсету
Ф 9	Медициналық қызметтер көрсету процестерін құжаттандыруды (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету
Ф 10	Әдістемелік және зерттеушілік медициналық қызмет
Ф 11	Шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған және жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету.	
Ф 12	Пациентті алғашқы тексеріп-қарауды жүргізу
Ф 13	Пациентке диагноз қою
Ф 14	Пациентті динамикалық қадағалау
Ф 15	Пациентке медициналық сараптама жүргізу
Ф 16	Нейрохирургия саласындағы аурулардың диагностикасы
Ф 17	Нейрохирургиялық ауруларды хирургиялық емдеу
Ф 18	Нейрохирургия саласында аурудың өту ағымын болжау және олардың асқынуының профилактикасы
Ф 19	Нейрохирургия саласында ауруға шалдығуды азайтуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру
Ф 20	Бөлімшелер қызметінің тиімділігін талдай отырып, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сыртқы және ішкі сараптама жүргізу

Ф 21	«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша денсаулық сақтау ұйымдарының персоналын оқытуды және оларға әдістемелік көмек көрсетуді ұйымдастыру.
Ф 22	Нейрохирургиялық ауруларды диагностикалау және емдеу алгоритмдерін әзірлеу.

3.3.1 «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ординатор-дәрігердің (бейінді маманның) функционалдық картасы

№	Міндеттер
Ф1	Азаматтардың құқықтарын, құқықтық және регламенттеуші құжаттардың нормаларын сақтау
3 1.1	ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын сақтау
3 1.2	Жеке тұлғалар (пациенттер) туралы ақпараттың құпиялылығын қамтамасыз ету
3 1.3	Денсаулық сақтау саласында пациенттердің құқықтарын сақтау
3 1.4	Азаматтардың медициналық көмектен бас тарту құқықтарын қамтамасыз ету
3 1.5	Тиісті жағдайда азаматтардың келісімінсіз медициналық көмек көрсету
3 1.6	Дәрігерлік құпияны сақтау
3 1.7	Денсаулық сақтау ұйымдарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптардың нормаларын сақтау
3 1.8	Қоғамдық денсаулықты сақтауды жүзеге асыру нормаларын сақтау
3 1.9	ҚР еңбек заңнамасының нормаларын сақтау
3 1.10	ҚР медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-намыс кодексін сақтау
Ф2	Этика, деонтология және субординация қағидаларын сақтау
3 2.1	Ішкі мінез-құлық мәдениеті қағидаларын сақтау
3 2.2	Сыртқы мінез-құлық мәдениеті қағидаларын сақтау
3 2.3	Медициналық этика және деонтология қағидаларын сақтау
3 2.4	Субординацияны сақтау
3 2.5	Денсаулық сақтау ұйымдары беделінің сақталуын қамтамасыз ету
Ф3	Санитариялық-гигиеналық режим нормаларының сақталуын қамтамасыз ету
3 3.1	Қорғаныш киімді пайдалану қағидаларын сақтау
3 3.2	Қолды өңдеу: әлеуметтік деңгей
3 3.3	Қолды өңдеу: гигиеналық деңгей
3 3.4	Қолды өңдеу: хирургиялық деңгей
3 3.5	Жұмыста санитариялық-гигиеналық нормаларды сақтау
Ф4	Денсаулық сақтау ұйымдарында еңбек қауіпсіздігі нормаларын қамтамасыз ету
3 4.1	Денсаулыққа әлеуетті қауіп төндіретін жабдықтармен және заттармен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік нормаларын сақтау
3 4.2	Өртке қарсы қауіпсіздік нормаларын сақтау
Ф5	Өз қызметін ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және ұдайы жетілдіру
3 5.1	Қызметті жоспарлау
3 5.2	Жеке әлеуетті жоғарылату
3 5.3	Жұмыстарды жүзеге асырған кезде стандарттарды, нұсқаулықтарды, алгоритмдер мен хаттамаларды сақтау
3 5.4	Жұмыс нәтижелерін талдау
3 5.6	Қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды әзірлеу

3 5.7	Төменгі сатыдағы медицина персоналының жұмысын ұйымдастыруға қатысу
3 5.8	Медициналық қызмет нәтижелерінің түйінді көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу
3 5.9	Жаңа әдістемелерді практикаға енгізу
Ф6	Алғашқы көмек көрсетуді талап ететін шұғыл жағдайларды айқындау
3 6.1	Зардап шеккен адамның ақыл-есінің бар-жоғын айқындау
3 6.2	Тіршілік белгілерін және клиникалық өлімді айқындау
3 6.3	Зардап шеккен адамды шолып қарау
3 6.4	Зардап шеккен адамды мұқият қарау
3 6.5	Шұғыл көмек көрсетуді талап ететін синдромды/ ауруды айқындау
Ф7	Шұғыл жағдайларда алғашқы көмек көрсету
3 7.1	Медициналық алғашқы көмек көрсету үшін қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз ету
3 7.2	Ургенттік жағдай бейініне сәйкес білікті медициналық көмекті қамтамасыз ету үшін пациентті шұғыл жеткізу немесе мамандарды шақыру
3 7.3	Тыныс жолдарының өткізгіштігін қалпына келтіру және қолдау жөніндегі іс-шаралар
3 7.4	Жүрек-өкпені ренимациялауды жүргізу жөніндегі іс-шаралар
3 7.5	Сыртқы қан кетуді уақытша тоқтату жөніндегі іс-шаралар
3 7.6	Дененің әр жері жарақаттанған кезде таңу, оның ішінде кеуде қуысы жараланған кезде бітеп (герметикалап) таңу
3 7.7	Иммобилизация жүргізу
3 7.8	Зардап шеккен адамға қауіпті химиялық заттардың әсерін тоқтату жөніндегі іс-шаралар
3 7.9	Күйіп қалғанда және үсіп кеткенде алғашқы көмек іс-шаралары
3 7.10	Зардап шеккен адамның денесін оңтайландырып жатқызу
3 7.11	Зардап шеккен адамның жай-күйін бақылау (ақыл-есі, дем алуы, қан айналымы) және психологиялық демеу
Ф8	Пациенттер мен әріптестерін консультативтік-ақпараттық қолдау
3 8.1	Пациенттерге консультация беру
3 8.2	Пациентке немесе оның заңды өкіліне профилактика, тексерілу, емделу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы ақпарат беру
3 8.3	Инфекциялық ауру анықталған немесе күдік тудырған науқастар туралы хабарлау
3 8.4	Медициналық көмек көрсетудің барлық сатыларында сабақтастықты сақтау
3 8.5	Қажетті мамандарды тарта отырып, консилиумдарды сәйкестендіру
3 8.6	Бөлімше әлеуетін арттыруға қатысу
3 8.7	Кәсіптік ақпарат алмасу іс-шараларына қатысу
3 8.8	Кәсіптік баспа және электрондық мерзімді басылымдарда жариялау
3 8.9	Тәжірибесі аздау әріптестеріне қатысты тәлімгерлік ету
3 8.10	Орта медицина персоналына қатысты тәлімгерлік ету
3 8.11	Кіші медицина персоналына қатысты тәлімгерлік ету
Ф9	Медициналық қызметтер көрсету процестерін құжаттандыруды (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету
3 9.1	Медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын жүргізу
3 9.2	Электронды медициналық құжаттаманы жүргізу
Ф10	Әдістемелік және зерттеушілік медициналық қызмет
3 10.1	Денсаулық мектептерінің жұмысын ұйымдастыру
3 10.2	Практикалық тренингтер, мастер-кластар өткізу
3 10.3	Қолданбалы медициналық зерттеуге қатысу
Ф11	Шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету

3 11.1	Кардиологияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.2	Тыныс алу жолдары ауырған кезде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.3	Есеңгіреп қалған кезде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.4	Инфекциялық аурулар кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.5	АИТВ жұққан пациенттерге шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.6	Бүйрек ауырған кезде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.7	Неврологиялық шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.8	Психиатрияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.9	Эндокринологияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.10	Гастроэнтерологияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.11	Гематологияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.12	Ревматологияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.13	Дерматологияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.14	Уланып қалған кезде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
3 11.15	Қоршаған орта факторларының әсерінен туындаған шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету
«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған және жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету	
Ф12	Нейрохирургиялық патологиясы бар пациентті алғашқы қарауды жүргізу
3 12.1	Пациент туралы жалпы мәлімет алу
3 12.2	Пациенттің шағымдарын нақтылау
3 12.3	Сырқаттың анамнезі туралы мәлімет жинау
3 12.4	Тіршілік анамнезі туралы мәлімет жинау
3 12.5	Науқастың жалпы жағдайын бағалау
3 12.6	Пациентті объективті (физикалық) зерттеу
3 12.7	Алдын ала сараланған диагностика жүргізу
3 12.8	Алдын ала диагнозды, алдағы диагностикалық іс-шаралардың және емдеу тактикасының жоспарын тұжырымдау
Ф13	Нейрохирургиялық патологиясы бар пациентке диагноз қою
3 13.1	Сараланған диагноз жүргізу
3 13.2	Патологиялық процесс сатысын айқындау
3 13.3	Зақымданған жүйенің немесе мүшенің функционалдық жеткіліксіздігін айқындау
3 13.4	Асқынуларды айқындау
3 13.5	Ілеспе патологиялық процестерді айқындау
Ф14	Нейрохирургиялық патологиясы бар пациентті динамикалық қадағалау
3 14.1	Патологиялық процестің белсенділік динамикасын бағалау
3 14.2	Жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділігін бағалау
Ф15	«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық сараптама жүргізу
3 15.1	Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу
3 15.2	Медициналық-әлеуметтік сараптамалық комиссияға қатысу
3 15.3	Әскери-дәрігерлік сараптама жүргізу
Ф16	Нейрохирургия саласындағы аурулардың диагностикасы
3 16.1	Нейрохирургиялық патологиясы бар пациентті тексеру жоспарын жасау.
3 16.2	Нейрохирургиялық патологиясы бар пациенттің ЭхоЭГ, ЭЭГ, ЭНМГ, ТЭ,

	УДДГ, МРТ, КТ, ЭКГ, ЭхоКГ деректерін түсіндіру.
3 16.4	Зертханалық-диагностикалық зерттеу нәтижелерін түсіндіру
3 16.5	Нейрохирургиялық патологиясы бар пациентпен консультация жүргізу, біліктілігі неғұрлым жоғары немесе мамандығы басқа дәрігерлермен консилиумдар өткізу қажеттігін айқындау.
3 16.6	Консультанттардың қорытындыларын салыстыру.
3 16.7	Нейрохирургиялық патологиясы бар пациентке клиникалық диагноз қою.
3 16.8	Нейрохирургиялық патологиясы бар пациентке диагностикалық рәсімдер мен іс-шараларды уақтылы жүргізуді жүзеге асыру немесе қамтамасыз ету.
3 16.9	Диагностикалық іс-шараларды жүргізу кезінде нейрохирургиялық патологиясы бар пациент үшін қауіпті бағалау.
3 16.10	Нейрохирургиялық патологиясы бар пациентті динамикалық қарауды жүргізу, қажет болған жағдайда, тексеру жоспарын түзету.
Ф17	Нейрохирургия саласындағы ауруларды емдеу
3 17.1	Бассүйек-ми жарақаты мен оның салдарын, инсультті хирургиялық және консервативті емдеу: бассүйектің декомпрессивті трепанациясы; бассүйек ішіндегі гематоманы алу; бассүйекшілік қысым датчигін орнату; бассүйектің ішке қарай сынуын, мидың зақымын бастапқы хирургиялық өңдеу; бассүйек кемістігінің пластикасы
3 17.2	Омыртқа мен жұлынның, перифериялы жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттарын хирургиялық емдеу: реконструктивті-тұрақтандырушы, декомпрессивті операциялар; омыртқа мен жұлынның ісігін алу; невролиз, перифериялық жүйке мен өрімдерді тігу және олардың пластикасы.
3 17.3	Мидағы ісіктерді хирургиялық емдеу: нейронавигацияны, нейромониторингті пайдалана отырып, мидағы ісіктерді микрохирургиялық жолмен алып тастау; мидағы ісіктерді трансанальды және трансоральды алып тастау
3 17.4	Ми мен жұлынның тамырдағы аномалияларын хирургиялық емдеу: ми мен жұлынның тамырдағы аномалиялары кезінде эндоваскулярлық және транскраниальдық операциялар
3 17.5	Функционалды нейрохирургия: қимылдың бұзылуы, ауру синдромы кезіндегі хирургиялық операциялар.
Ф18	Нейрохирургия саласында аурудың өту ағымын болжау және олардың асқинуының профилактикасы
3 18.1	Қауіп дәрежесін айқындау және асқинудың туындауын болжау.
3 18.2	Қайтадан туындаған асқинуды анықтау.
3 18.3	Хал-жайы нашарлауының ықтимал жағдайларында науқастың іс-әрекеті бойынша нұсқау.
Ф20	Нейрохирургия саласында ауруға шалдығуды азайтуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру
3 20.1	Вербальды, бейне және баспасөз құралдарын пайдалана отырып, пациенттер, тұрғындар арасында ауруға шалдығуды азайтуға бағытталған санитариялық-ағарту қызметін жүргізу.
3 20.2	Нейрохирургиялық сырқаты бар науқастарды сауықтыру жөніндегі нұсқау.
Оның ішінде нейрохирургия саласындағы сарапшы дәрігерлер үшін	
Ф21	Денсаулық сақтау ұйымдарының бөлімшелері қызметінің тиімділігін талдай отырып, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сыртқы және ішкі сараптама жүргізу
3 21.1	Медициналық ұйым қызметінің денсаулық сақтау саласында белгіленген стандарттарға сәйкестігін талдау
3 21.2	Денсаулық сақтау стандарттарына сәйкес халыққа көрсетілетін медициналық қызметтер көлемінің орындалуын бақылау

3 21.3	Медициналық қызмет нәтижелерінің түйінді көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу
3 21.4	Денсаулық сақтау субъектісінің есепке алу және есеп беру құжаттамасын талдау
3 21.5	Клиникалық аудит жүргізу
3 21.6	Медициналық қызметтердің сапасы саласында қауіп факторларын айқындау және орын алған проблемалар туралы басшылықты хабардар ету
3 21.7	Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сыртқы сараптама жүргізу
3 21.8	«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсетудің және медициналық құжаттама жүргізудің сапасы мәселелері бойынша ішкі істер, прокуратура және сот органдарының, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне консультативтік көмек көрсету.
3 21.9	Медициналық қызметтер сапасы мәселелері бойынша медициналық-әлеуметтік сараптамалық комиссиялармен өзара іс-қимыл жасау
3 21.10	Медициналық қызметтер көрсетуді регламенттейтін құжаттарды әзірлеу
3 21.11	Медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша ұйымның әлеуетін жоғарылату
3 21.12	Денсаулық сақтау стандарттарына сәйкес халыққа көрсетілетін медициналық қызметтер көлемінің орындалуын бақылау
Ф22	«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша денсаулық сақтау ұйымдарының персоналын оқытуды және оларға әдістемелік көмек көрсетуді ұйымдастыру.
3 22.1	Денсаулық сақтау ұйымдары қызметкерлерінің пікірін зерделеу және персоналды сапаны жақсарту және ұйымда пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы хабардар ету
3 22.2	«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтердің сапасы саласында медицина персоналын оқыту
3 22.3	«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтердің сапасы саласында медицина персоналын оқыту жөніндегі сабақтарға оқу-әдістемелік материалдар әзірлеу
Ф23	Жүйке жүйесінің аурулары мен патологиялық жағдайларын диагностикалау және емдеу алгоритмдерін әзірлеу
3 23.1	Жүйке жүйесінің аурулары мен патологиялық жағдайларын диагностикалау мен емдеудің қолданыстағы аналогтарын талдау және алгоритмдерін (клиникалық хаттамаларын) әзірлеу
3 23.2	«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтер көрсетуді регламенттейтін құжаттарды әзірлеу.

3.3.2. СБШ 7 деңгейінде ординатор-дәрігердің (бейінді маманның) және «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша сарапшы-дәрігердің құзыретіне қойылатын талаптар.

Мінде т №	Жеке және кәсіптік құзыреттері	Дағдысы мен машығы	Білімі
6. Азаматтардың құқықтарын, құқықтық және регламенттеуші құжаттардың нормаларын сақтау			
6.3. ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын сақтау			
1.1	Өз қызметін ҚР денсаулық сақтау саласындағы	Негізгі функцияларды орындау практикасында қажетті нормативтік-	ҚР Конституциясы; «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі

	<p>заңнамасы шеңберінде жүзеге асыруға қабілеті</p> <p>Дербестігі: ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңнамасының шеңберін жүйелі бақыланып отыратын сапалы сақтауы;</p> <p>Жауапкершілігі: ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын сақтау сапасы үшін;</p> <p>Күрделілігі: міндеттің нақты регламенттелгенін және саланың нормативтік-құқықтық құжаттарының жиі жетілдірілетінін ескергенде, орташа</p>	<p>құқықтық құжаттарды іздестіру;</p> <p>ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңнамасының нормативтік-құқықтық актілерін дұрыс түсіндіру;</p> <p>Қызметті ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңнамасының регламенттеуші нормативтік-құқықтық актілеріне сәйкес жүзеге асыру;</p> <p>Қызметті ҚР денсаулық сақтау саласындағы заңнамасының регламенттеуші нормативтік-құқықтық актілеріне сәйкес жүзеге асыру процесінде шешім қабылдауды негіздеу</p>	<p>туралы» ҚР Кодексі;</p> <p>«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР Заңы;</p> <p>«Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» ҚР Заңы;</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер;</p> <p>Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау және медициналық-әлеуметтік сараптама негіздері;</p> <p>Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері;</p> <p>Еңбек кодексі</p> <p>Еңбекті қорғау қағидалары мен нормалары</p>
6.4.	Жеке тұлғалар (пациенттер)	туралы ақпараттық құпиялылығын қамтамасыз ету	
1.2.	<p>Құзыретіне дәрігерлік құпияны сақтау кірмейтін адамдардың пациенттер туралы ақпаратқа қол жеткізуін шектеу қабілеті;</p> <p>Дербестігі: пациенттер туралы құпия ақпаратқа қол жеткізуді жүйелі бақыланып отыратын сапалы шектеуі;</p> <p>Жауапкершілігі: пациенттер туралы құпия ақпаратқа қол жеткізуді шектеу сапасы үшін;</p> <p>Күрделілігі: пациенттер туралы құпия ақпаратқа қол жеткізуді шектеудің заманауи жүйелерінің, сала құжаттарының даму деңгейін ескергенде, жоғары</p>	<p>Пациенттер туралы құпия ақпаратты алу, өңдеу және пайдалану процестерінің мақсаттарымен шектелу;</p> <p>Электрондық ақпараттық ресурстарды қалыптастыру үшін денсаулық жағдайы туралы мәліметтерді беруге жеке тұлғаның (пациенттің) келісімін алу;</p> <p>Пациенттер туралы құпия ақпаратты жария болудан қорғау жөнінде шаралар қабылдау;</p> <p>Жеке тұлғалар (пациенттер) туралы дербес медициналық деректерді қамтитын электрондық ақпараттық ресурстарды ұйымның басқа адамдарының мүліктік және (немесе) моральдық зиян келтіру,</p>	<p>ҚР Конституциясы;</p> <p>«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР Кодексі;</p> <p>«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР Заңы;</p> <p>Медициналық құжаттаманың ақпараттық қауіпсіздігі қағидалары;</p> <p>Электрондық базалардың ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидалары</p>

		ҚР заңдарымен кепілдік берілген құқықтар мен бостандықтарды іске асыруды шектеу мақсатында пайдалануына тыйым салу және оны толық шектеу	
6.5. Денсаулық сақтау саласында пациенттердің құқықтарын сақтау			
1.3.	Өз қызметін денсаулық сақтау саласында пациенттердің құқықтарын сақтау шеңберінде жүзеге асыру қабілеті; Дербестігі: денсаулық сақтау саласында пациенттердің құқықтарын сақтау шеңберіндегі қызметті жүйелі бақыланып отыратын сапалы жүзеге асыру; Жауапкершілігі: денсаулық сақтау саласында пациенттердің құқықтарын сақтау шеңберіндегі қызметті жүзеге асыру сапасы үшін; Күрделілігі: денсаулық сақтау саласында пациенттердің құқықтарын сақтау шеңберіндегі қызметті жүзеге асыру кезінде даму жетістіктерін және құқықтық заңнаманың үздіксіз жетілдірілетінін ескергенде, орташа	Азаматтардың мынадай құқықтарын қамтамасыз ету: 1) диагностикалау, емдеу және күтім жасау процесінде лайықты қарым-қатынас жасау, өзінің мәдени және жеке құндылықтарына құрметпен қарау; 2) қандай да бір кемсітуші факторлардың ықпалынсыз медициналық критерийлер негізінде айқындалатын, кезекпен көрсетілетін медициналық көмек; 3) дәрігерді немесе медицина ұйымын таңдау, ауыстыру; 4) отбасы, туыстары мен достары, сондай-ақ діни бірлестіктерді қызметшілері тарапынан қолдау; 5) медициналық технологиялардың қолданыстағы деңгейі мүмкіндік беретіндей шамада қиналысын жеңілдету; 6) өзінің денсаулық жағдайы туралы тәуелсіз пікір алу және консилиум өткізу; 7) ҚР заңдарымен көзделген өзге де құқықтар.	ҚР Конституциясы; «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР Кодексі; «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР Заңы; Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер; Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау және медициналық-әлеуметтік сараптама негіздері; Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері; Азаматтық кодекс
6.6. Азаматтардың медициналық көмектен бас тарту құқықтарын қамтамасыз ету			
1.4	Азаматтардың медициналық	Пациенттерге және олардың заңды	ҚР Конституциясы; «Халық денсаулығы және

	<p>көмектен бас тарту құқықтарын қамтамасыз ету қабілеті; Дербестігі: азаматтың медициналық көмектен бас тарту рәсімін жүйелі бақыланып отыратын жүргізу; Жауапкершілігі: азаматтың медициналық көмектен бас тарту рәсіміне байланысты іс-шараларды жүзеге асыру сапасы үшін; Күрделілігі: бұл рәсімнің салдарын ескергенде, күрделі</p>	<p>өкілдеріне медициналық көмектен бас тартудың салдары туралы түсіндіру; Медициналық көмектен бас тартуды медициналық құжаттамамен ресімдеу; Көмелетке толмаған не әрекетке қабілетсіз адамның заңды өкілдері көрсетілген адамдардың өмірін құтқару үшін қажетті медициналық көмектен бас тартқан кезде қорғаншылық және қорғаншылық органдарына жүгіну</p>	<p>денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР Кодексі; «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР Заңы; Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер; Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау және медициналық-әлеуметтік сараптама негіздері; Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері; Азаматтық кодекс</p>
<p>6.7. Тиісті жағдайда азаматтардың келісімінсіз медициналық көмек көрсету</p>			
1.5.	<p>Тиісті жағдайда азаматтардың келісімінсіз медициналық көмек көрсету қабілеті Дербестігі: тиісті жағдайда азаматтардың келісімінсіз жүйелі бақыланып отыратын медициналық көмек көрсету; Жауапкершілігі: тиісті жағдайда азаматтардың келісімінсіз медициналық көмек көрсету сапасы үшін; Күрделілігі: қабылданған шешім үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары</p>	<p>Тиісті жағдайда өздерінің келісімінсіз медициналық көмек көрсетілуге тиіс адамдарды айқындау; Көмелетке толмаған және сот әрекетке қабілетсіз деп таныған адамдарға қатысты олардың заңды өкілдерінен медициналық көмек көрсетуге келісім алу; Консилиумда азаматтарға олардың келісімінсіз медициналық көмек көрсету туралы шешім қабылдау; Консилиум жинау мүмкін болмаған жағдайда, азаматтардың келісімінсіз медициналық көмек көрсету туралы шешімді дербес қабылдап, кейіннен медицина ұйымының лауазымды адамдары мен заңды өкілдерге хабарлау; Азаматтардың</p>	<p>ҚР Конституциясы; «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР Кодексі; «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР Заңы; Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер; Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау және медициналық-әлеуметтік сараптама негіздері; Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері; Азаматтық кодекс</p>

		келісімсіз медициналық көмек көрсетуді тоқтату негіздерін айқындау	
6.8. Дәрігерлік құпияны сақтау			
1.6.	Дәрігерлік құпияны сақтау қабілеті; Дербестігі: жүйелі бақыланатын дәрігерлік құпияны сақтау; Жауапкершілігі: дәрігерлік құпияны сақтау сапасы үшін; Күрделілігі: дәрігерлік құпияны сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары	Дәрігерлік құпияны құрайтын ақпаратты айқындау; Дәрігерлік құпияны құрайтын мәліметтердің жария болмауын қамтамасыз ету; Пациентті тексеру және емдеу мүддесінде, ғылыми зерттеулер жүргізу, бұл мәліметтерді оқу процесінде пайдалану үшін және өзге мақсаттарда дәрігерлік құпияны құрайтын мәліметтерді басқа заңды және (немесе) жеке тұлғаларға беруге пациенттің немесе оның заңды өкілінің келісін алу; Дәрігерлік құпияны құрайтын мәліметтерді азаматтың немесе оның заңды өкілінің келісімсіз беруге болатын жағдайларды айқындау; Дербес сипаттағы ақпаратты электронды дерекқорға қосуға азаматтың немесе оның заңды өкілінің келісін ресімдеу	ҚР Конституциясы; «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР Кодексі; «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР Заңы; Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер; Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау және медициналық-элеуметтік сараптама негіздері; Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері; Азаматтық кодекс
6.9. Денсаулық сақтау ұйымдарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптардың нормаларын сақтау			
1.7.	Денсаулық сақтау ұйымдарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптардың нормаларын сақтау қабілеті; Дербестігі: денсаулық сақтау ұйымдарына	Әлеуметтік, емдеу-профилактикалық, балалар, емдәм және қоғамдық тамақтандыруды ұйымдастыруға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау;	ҚР Конституциясы; «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР Кодексі; «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР Заңы; Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер;

	<p>қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптардың нормаларын жүйелі бақыланатын сақтау; Жауапкершілігі: денсаулық сақтау ұйымдарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау сапасы үшін; Күрделілігі: денсаулық сақтау ұйымдарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары</p>	<p>Биологиялық және химиялық заттармен, улармен, биологиялық және микробиологиялық организмдермен және олардың токсиндерімен жұмыс істеу шарттарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау; Халықты гигиеналық тәрбиелеуге және оқытуға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау; Радиациялық, химиялық, микробиологиялық, токсикологиялық, паразитологиялық қауіпсіздікке қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау; Медициналық мақсаттағы бұйымдарды стерильдеуді және дезинфекциялауды жүргізу шарттарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау; Санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды сақтау</p>	<p>Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау және медициналық-әлеуметтік сараптама негіздері; Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері; Азаматтық кодексі</p>
6.10. Қоғамдық денсаулықты қорғауды жүзеге асыру нормаларын сақтау			
1.8.	<p>Қоғамдық денсаулықты қорғауды жүзеге асыру нормаларын сақтау қабілеті; Дербестігі: қоғамдық денсаулықты</p>	<p>Аурулар профилактикасының мақсаттары мен түрлерін айқындау; Қоғамның саламатты өмір салтын қалыптастыруын</p>	<p>ҚР Конституциясы; «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР Кодексі; «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР Заңы;</p>

	<p>қорғауды жүзеге асыру нормаларын жүйелі бақыланатын сақтау; Жауапкершілігі: қоғамдық денсаулықты қорғауды жүзеге асыру нормаларын сақтау сапасы үшін; Күрделілігі: қоғамдық денсаулықты қорғауды жүзеге асыру нормаларын сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары</p>	<p>қамтамасыз ету; Профилактикалық медициналық тексерулерді жүргізуді қамтамасыз ету; Профилактикалық егуді жүргізуді қамтамасыз ету; Инфекциялық емес, оның ішінде кәсіптік аурулардың және жарақаттанудың профилактикасын қамтамасыз ету; Психоактивті заттарға тәуелділіктің профилактикасын қамтамасыз ету; Темекі шегу мен алкогольизмнің профилактикасын және шектеуді қамтамасыз ету; Темір тапшы және йод тапшы жағдайлардың профилактикасын қамтамасыз ету</p>	<p>Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер; Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау және медициналық-әлеуметтік сараптама негіздері; Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері; Азаматтық кодекс</p>
6.11. ҚР еңбек заңнамасының нормаларын сақтау			
1.9.	<p>ҚР еңбек заңнамасының нормаларын сақтау қабілеті; Дербестігі: ҚР еңбек заңнамасының нормаларын жүйелі бақыланатын сақтау; Жауапкершілігі: ҚР еңбек заңнамасының нормаларын сақтаудың сапасы үшін; Күрделілігі: ҚР еңбек заңнамасының нормаларын сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары</p>	<p>Медицина және фармацевтика қызметкерлерінің құқықтары мен міндеттерін сақтау; Денсаулық сақтау ұйымдары қызметкерлерінің еңбек қатынастары нормаларын сақтауы; Лауазымдық нұсқаулықтарды сақтау</p>	<p>ҚР Конституциясы; «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР Кодексі; «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР Заңы; Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер; Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау және медициналық-әлеуметтік сараптама негіздері; Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері; Еңбек кодексі</p>
6.12. ҚР медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-намыс кодексін сақтау			
1.10.	<p>ҚР медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-</p>	<p>ҚР медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-</p>	<p>ҚР Конституциясы; «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі</p>

	<p>намыс кодексін сақтау қабілеті; Дербестігі: ҚР медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-намыс кодексін жүйелі бақыланатын сақтау; Жауапкершілігі: ҚР медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-намыс кодексін сақтаудың сапасы үшін; Күрделілігі: ҚР медицина және фармацевтика қызметкерлерінің ар-намыс кодексін сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары</p>	<p>намыс кодексін сақтау (бұдан әрі – Ар-намыс кодексі); Медицина және фармацевтика қызметкерлерінің өз қызметі үшін азаматтар мен тұтас қоғам алдындағы моральдық жауапкершілігін қамтамасыз ету</p>	<p>туралы» ҚР Кодексі; «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР Заңы; Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер; Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау және медициналық-әлеуметтік сараптама негіздері; Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелері; Еңбек кодексі</p>
7. Этика, деонтология және субординация қағидаларын сақтау			
7.3. Ішкі мінез-құлық мәдениеті қағидастарын сақтау			
2.1.	<p>Ішкі мінез-құлық мәдениеті қағидастарын сақтау қабілеті; Дербестігі: ішкі мінез-құлық мәдениеті қағидастарын жүйелі бақыланатын сақтау; Жауапкершілігі: ішкі мінез-құлық мәдениеті қағидастарын сақтау сапасы үшін; Күрделілігі: ішкі мінез-құлық мәдениеті қағидастарын сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары</p>	<p>Адал еңбек ету көзқарасын сақтау; Тәртіп сақтау; Еңбек заттарына ұқыпты қарау; Пациенттермен, олардың заңды өкілдерімен және туыстарымен ықыласпен қатынас жасау; Әріптестермен қарым-қатынас жасағанда, алқалылықты қамтамасыз ету</p>	<p>Медициналық этика; Деонтология; Тиімді қатынас жасау шеберлігі; Қарым-қатынас деңгейлері; Қарым-қатынас құралдары; Қарым-қатынас стильдері; Қарым-қатынасқа ықпал ететін факторлар; Қарым-қатынасқа кедергі келтіретін факторлар; Қарым-қатынас тиімділігінің критерийлері</p>
7.4. Сыртқы мінез-құлық мәдениеті қағидастарын сақтау			
2.2.	<p>Сыртқы мінез-құлық мәдениеті қағидастарын сақтау қабілеті; Дербестігі: сыртқы мінез-құлық мәдениеті қағидастарын жүйелі бақыланатын сақтау;</p>	<p>Әдептілік қағидаларын сақтау; Жақсы мінез қағидаларын сақтау; Сөйлеу мәдениетін сақтау; Тиісті сыртқы келбетін сақтау</p>	<p>Медициналық этика; Деонтология; Тиімді қатынас жасау шеберлігі; Қарым-қатынас деңгейлері; Қарым-қатынас құралдары; Қарым-қатынас стильдері;</p>

	<p>Жауапкершілігі: сыртқы мінез-құлық мәдениеті қағидаттарын сақтау сапасы үшін;</p> <p>Күрделілігі: сыртқы мінез-құлық мәдениеті қағидаттарын сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары</p>		<p>Қарым-қатынасқа ықпал ететін факторлар;</p> <p>Қарым-қатынасқа кедергі келтіретін факторлар;</p> <p>Қарым-қатынас тиімділігінің критерийлері</p>
7.5. Медициналық этика және деонтология қағидаттарын сақтау			
2.3.	<p>Медициналық этика және деонтология қағидаттарын сақтау қабілеті;</p> <p>Дербестігі: медициналық этика және деонтология қағидаттарын жүйелі бақыланатын сақтау;</p> <p>Жауапкершілігі: медициналық этика және деонтология қағидаттарын сақтау сапасы үшін;</p> <p>Күрделілігі: медициналық этика және деонтология қағидаттарын сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары</p>	<p>Ізгілік, мейірімділік және қамқорлық қағидаттарын сақтау;</p> <p>Рақымдылық қағидаттарын сақтау;</p> <p>Тілектестік қағидаттарын сақтау;</p> <p>Риясыздық қағидаттарын сақтау;</p> <p>Еңбексүйгіштік қағидаттарын сақтау;</p> <p>Хабардар етіп келісуді сақтау</p>	<p>Медициналық этика; Деонтология;</p> <p>Тиімді қатынас жасау шеберлігі;</p> <p>Қарым-қатынас деңгейлері;</p> <p>Қарым-қатынас құралдары;</p> <p>Қарым-қатынас стильдері;</p> <p>Қарым-қатынасқа ықпал ететін факторлар;</p> <p>Қарым-қатынасқа кедергі келтіретін факторлар;</p> <p>Қарым-қатынас тиімділігінің критерийлері</p>
7.6. Субординацияны сақтау			
2.4.	<p>Субординацияны сақтау қабілеті;</p> <p>Дербестігі: субординацияны жүйелі бақыланатын сақтау;</p> <p>Жауапкершілігі: субординацияны сақтау сапасы үшін;</p> <p>Күрделілігі: субординацияны сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары</p>	<p>Иерархияға және бағыныстылыққа қатысты қызметтік қатынастар жүйесін сақтау;</p> <p>Жалпыға бірдей қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сақтау, әріптестеріне қатысты сыпайылық пен әдептілік;</p> <p>Пациент мүддесінде талап етілетін болса, әріптестеріне риясыз көмек көрсетуді қамтамасыз ету;</p> <p>Пациент мүддесінде</p>	<p>Медициналық этика; Деонтология;</p> <p>Тиімді қатынас жасау шеберлігі;</p> <p>Қарым-қатынас деңгейлері;</p> <p>Қарым-қатынас құралдары;</p> <p>Қарым-қатынас стильдері;</p> <p>Қарым-қатынасқа ықпал ететін факторлар;</p> <p>Қарым-қатынасқа кедергі келтіретін факторлар;</p> <p>Қарым-қатынас тиімділігінің критерийлері</p>

		талап етілетін болса, әріптестерінен риясыз көмек сұрау; Басқа медицина және фармацевтика қызметкерінің кәсіптік біліктілігі туралы көпшілік алдында күмән білдіруге тыйым салу	
7.7. Денсаулық сақтау ұйымдары беделінің сақталуын қамтамасыз ету			
2.5.	Денсаулық сақтау ұйымдары беделінің сақталуын қамтамасыз ету қабілеті; Дербестігі: денсаулық сақтау ұйымдары беделінің сақталуын жүйелі бақыланатын қамтамасыз ету; Жауапкершілігі: денсаулық сақтау ұйымдарының беделін сақтау сапасы үшін; Күрделілігі: денсаулық сақтау ұйымдарының беделін сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары	Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшесінің беделіне ұқыпты қарау; Медицина ұйымының беделіне ұқыпты қарау; Денсаулық сақтау саласы қызметкерлерінің беделіне ұқыпты қарау	Медициналық этика; Деонтология; Тиімді қатынас жасау шеберлігі; Қарым-қатынас деңгейлері; Қарым-қатынас құралдары; Қарым-қатынас стильдері; Қарым-қатынасқа ықпал ететін факторлар; Қарым-қатынасқа кедергі келтіретін факторлар; Қарым-қатынас тиімділігінің критерийлері
8. Санитариялық-гигиеналық режим нормаларының сақталуын және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету			
8.3. Қорғаныш киімді пайдалану қағидаларын сақтау			
3.1.	Қорғаныш киімді пайдалану қағидаларын сақтау қабілеті; Дербестігі: қорғаныш киімді пайдалану қағидаларын жүйелі бақыланатын сақтау; Жауапкершілігі: қорғаныш киімді пайдалану қағидаларын сақтау сапасы үшін; Күрделілігі: қорғаныш киімді пайдалану қағидаларын сақтау үшін жауапкершілік деңгейін ескергенде, жоғары	Сыртқы келбетіне қойылатын негізгі талаптарды сақтау; Арнайы медициналық киімді, аяқ киімді және бас киімдерді пайдалану; Маскаларды, қорғаныш көзілдіріктерін, қалқаншаларды пайдалану; Медициналық қолғаптарды пайдалану	Медициналық қорғаныш киімді пайдалану қағидалары

8.4. Қолды өңдеу: әлеуметтік деңгей			
3.2.	Қолды өңдеудің әлеуметтік деңгейіне қабілеті; Дербестігі: қолды әлеуметтік деңгейде үнемі бақыланатын өңдеу; Жауапкершілігі: қолды өңдеудің әлеуметтік деңгейінің сапасы үшін; Күрделілігі: төмен	Қолдың терісінен кірді және ішінара транзиторлы микрофлораны механикалық әдіспен кетіру	Қолды өңдеудің әлеуметтік деңгейінің мақсаты; Қолды өңдеудің әлеуметтік деңгейінің көрсеткіштері; Қолды өңдеудің әлеуметтік деңгейін жарактандыру; Қолды өңдеудің әлеуметтік деңгейінің міндетті шарты
8.5. Қолды өңдеу: гигиеналық деңгей			
3.3.	Қолды өңдеудің гигиеналық деңгейіне қабілеті; Дербестігі: қолды гигиеналық деңгейде үнемі бақыланатын өңдеу; Жауапкершілігі: қолды өңдеудің гигиеналық деңгейінің сапасы үшін; Күрделілігі: төмен	Ішінара транзиторлы микрофлораны кетіру (антисептикалық сабынмен) немесе транзиторлы микрофлораны түгел жою (антисептикпен қосымша өңдеу арқылы)	Қолды өңдеудің гигиеналық деңгейінің мақсаты; Қолды өңдеудің гигиеналық деңгейінің көрсеткіштері; Қолды өңдеудің гигиеналық деңгейін жарактандыру; Қолды өңдеудің гигиеналық деңгейінің міндетті шарты
8.6. Қолды өңдеу: хирургиялық деңгей			
3.4.	Қолды өңдеудің хирургиялық деңгейіне қабілеті; Дербестігі: қолды хирургиялық деңгейде үнемі бақыланатын өңдеу; Жауапкершілігі: қолды өңдеудің хирургиялық деңгейінің сапасы үшін; Күрделілігі: төмен	Қолдың стерильді болуы	Қолды өңдеудің хирургиялық деңгейінің мақсаты; Қолды өңдеудің хирургиялық деңгейінің көрсеткіштері; Қолды өңдеудің хирургиялық деңгейін жарактандыру; Қолды өңдеудің хирургиялық деңгейінің міндетті шарты
8.7. Жұмыста санитариялық-гигиеналық нормаларды сақтау			
3.5.	Ерекше стерильді аймақтарда жұмыс істеу қабілеті; Дербестігі: ерекше стерильді аймақтарда жүйелі бақыланатын жұмыс істеу; Жауапкершілігі: ерекше стерильді аймақтарда жұмыс істеу нормаларын	Стерильді халат кию; Стерильді қолғап кию; Стерильді үстел дайындау; Стерильді үстелмен жұмыс істеу үшін стерильді науаны жұмысқа дайындау	Ерекше стерильді аймақтарда жұмыс істеу қағидалары

	сақтау сапасы үшін; Күрделілігі: орташа		
9. Денсаулық сақтау ұйымдарында еңбек қауіпсіздігі нормаларын қамтамасыз ету			
9.3. Денсаулыққа әлеуетті қауіп төндіретін жабдықтармен және заттармен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік нормаларын сақтау			
4.1.	Денсаулыққа әлеуетті қауіп төндіретін жабдықтармен және заттармен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік нормаларын сақтау қабілеті; Дербестігі: денсаулыққа әлеуетті қауіп төндіретін жабдықтармен және заттармен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік нормаларын жүйелі бақыланатын сақтау; Жауапкершілігі: денсаулыққа әлеуетті қауіп төндіретін жабдықтармен және заттармен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік нормаларын сақтау сапасы үшін; Күрделілігі: төмен	Электр жабдығымен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік техникасы қағидаларын сақтау; Медициналық техникамен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік техникасы қағидаларын сақтау; Түйрейтін-кесетін медициналық құралдармен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік техникасы қағидаларын сақтау; Радиоактивті сәуле шығаратын жабдықтармен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік техникасы қағидаларын сақтау; Денсаулыққа әлеуетті қауіп төндіретін заттармен жұмыс істеген кезде қауіпсіздік техникасы қағидаларын сақтау	Электр жабдығымен жұмыс істеген кездегі қауіпсіздік техникасы; Медициналық техникамен жұмыс істеген кездегі қауіпсіздік техникасы; Түйрейтін-кесетін медициналық құралдармен жұмыс істеген кездегі қауіпсіздік техникасы; Радиоактивті сәуле шығаратын жабдықтармен жұмыс істеген кездегі қауіпсіздік техникасы; Денсаулыққа әлеуетті қауіп төндіретін заттармен жұмыс істеген кездегі қауіпсіздік техникасы
9.4. Өртке қарсы қауіпсіздік нормаларын сақтау			
4.2.	Өртке қарсы қауіпсіздік нормаларын сақтау қабілеті; Дербестігі: өртке қарсы қауіпсіздік нормаларын жүйелі бақыланатын сақтау; Жауапкершілігі: өртке қарсы қауіпсіздік нормаларын сақтау сапасы үшін; Күрделілігі: төмен	Өртке қарсы қауіпсіздік қағидаларын сақтау	Өртке қарсы қауіпсіздік қағидалары
10. Өз қызметін ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және ұдайы жетілдіру			
10.3. Қызметті жоспарлау			
5.1.	Өз қызметін жоспарлау қабілеті; Дербестігі: өз	Қызмет мақсаттарын айқындау; Міндеттерді айқындау;	Қызмет туралы ереже; Лауазымдық нұсқаулықтар;

	қызметін жүйелі бақыланатын жоспарлау; Жауапкершілігі: қызметін жоспарлау сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары	Қызмет міндеттерін оңтайлы шешуге ықпал ететін іс-шараларды айқындау; Іс-шараларды орындау мерзімдерін айқындау; Қызмет мақсаттарына қол жеткізілуін көрсететін түйінді тиімділік көрсеткіштерін айқындау	Операциялық рәсімдер стандарттары; Нормативтер; Қызметті сапалы орындаудың алгоритмдері мен нұсқаулықтары
10.4. Жұмыстарды жүзеге асырған кезде стандарттарды, нұсқаулықтарды, алгоритмдер мен хаттамаларды сақтау			
5.2.	Жұмыстарды жүзеге асырған кезде стандарттарды, нұсқаулықтарды, алгоритмдер мен хаттамаларды сақтау қабілеті; Дербестігі: жұмыстарды жүзеге асырған кезде стандарттарды, нұсқаулықтарды, алгоритмдер мен хаттамаларды ұдайы бақыланатын сақтау; Жауапкершілігі: жұмыстарды жүзеге асырған кезде стандарттарды, нұсқаулықтарды, алгоритмдер мен хаттамаларды сақтау сапасы үшін; Күрделілігі: орташа	Стандарттарды, нұсқаулықтарды, алгоритмдерді, хаттамаларды басшылыққа алу	Қызмет туралы ереже; Лауазымдық нұсқаулықтар; Операциялық рәсімдер стандарттары; Нормативтер; Қызметті сапалы орындаудың алгоритмдері мен нұсқаулықтары
10.5. Жұмыс нәтижелерін талдау			
5.3.	Жұмыс нәтижелерін талдау қабілеті; Дербестігі: жұмысты жүйелі бақыланатын талдау; Жауапкершілігі: жұмысты талдау сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары	Жұмыстардың нәтижелілігі, сапасы, тиімділігі көрсеткіштерін талдау	Қызметтің нәтижелілігі; Жұмыстардың сапасы; Қызметтің тиімділігі; Медициналық статистика; Экономикалық тиімділік; Медициналық тиімділік; Әлеуметтік тиімділік
10.6. Қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды әзірлеу			
5.4.	Қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды әзірлеу	Қызметтің нәтижелілігін шектейтін проблемаларды	Нәтижелілік көрсеткіштері; Сапа менеджменті;

	<p>қабілеті; Дербестігі: қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды жүйелі бақыланатын әзірлеу; Жауапкершілігі: қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды әзірлеу сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары</p>	<p>анықтау; Қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды жоспарлау; Қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды жүзеге асыру; Қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды талдау</p>	<p>Енгізуді ұйымдастыру; Жұмыс бейіні бойынша заманауи ғылым жетістіктері</p>
10.7. Төменгі сатыдағы медицина персоналының жұмысын ұйымдастыруға қатысу			
5.5.	<p>Төменгі сатыдағы медицина персоналының жұмысын ұйымдастыру қабілеті; Дербестігі: төменгі сатыдағы медицина персоналының жұмысын жүйелі бақыланатын ұйымдастыру; Жауапкершілігі: төменгі сатыдағы медицина персоналының жұмысын ұйымдастыру сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары</p>	<p>Төменгі сатыдағы персоналға жұмыстағы кемшіліктерін немесе жұмыс тиімділігінің жеткіліксіздігін көрсету; Төменгі сатыдағы персоналмен бірге жұмыстағы кемшіліктерді жою және мінсіз әрі тиімділігі жоғары іс-қимыл алгоритмдерінің немесе нұсқаулықтарының тиімділігін арттыру тетіктерін әзірлеу; Мінсіз әрі тиімділігі жоғары іс-қимылды өзі үлгі болып көрсету; Төменгі сатыдағы персоналдың алгоритмдер мен нұсқаулықтарды орындауын бақылау</p>	<p>Төменгі сатыдағы персонал жұмысының мақсаты; Төменгі сатыдағы персоналдың міндеттері; Төменгі сатыдағы персоналдың лауазымдық функциялары; Төменгі сатыдағы персоналдың жұмысын регламенттецтің стандарттар мен НҚА; Персоналды басқару; Сапа менеджменті Операциялық менеджмент</p>
10.8. Медициналық қызмет нәтижелерінің түйінді көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу			
5.6.	<p>Медициналық қызмет нәтижелерінің түйінді көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу қабілеті; Дербестігі: медициналық қызмет нәтижелерінің түйінді көрсеткіштеріне жүйелі бақыланатын мониторинг; Жауапкершілігі: медициналық қызмет нәтижелерінің түйінді көрсеткіштерінің</p>	<p>Өз қызметі тиімділігінің түйінді көрсеткіштерін айқындау; Қызмет нәтижелерінің ай сайынғы мониторингін жүргізу; Тиісті құрылымдарға ақпарат беру</p>	<p>Нәтижелілік көрсеткіштері; Сапа менеджменті; Енгізуді ұйымдастыру; Жұмыс бейіні бойынша заманауи ғылым жетістіктері</p>

	мониторингі сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары		
10.9. Жаңа әдістемелерді практикаға енгізу			
5.7.	Жаңа әдістемелерді практикаға енгізу қабілеті; Дербестігі: жаңа әдістемелерді практикаға жүйелі бақыланатын енгізу; Жауапкершілігі: жаңа әдістемелерді практикаға енгізу; Күрделілігі: жоғары	Қызмет бейіні бойынша халықаралық тәжірибені зерделеу; Қызмет саласындағы жаңа ғылыми жетістіктерді зерделеу Жаңа әдістемелерді практикаға енгізу Жаңа әдістемелерді практикаға енгізу нәтижелерін талдау	Қызмет саласындағы заманауи жетістіктер; Қызмет саласындағы халықаралық тәжірибе; Енгізу процесін регламенттейтін НҚА
11. Алғашқы көмек көрсетуді талап ететін шұғыл жағдайларды айқындау			
11.3. Зардап шеккен адамның ақыл-есінің бар-жоғын айқындау			
6.1.	Зардап шеккен адамның ақыл-есінің бар-жоғын бағалау қабілеті; Дербестігі: зардап шеккен адамның ақыл-есінің бар-жоғын өз бетінше бағалау; Жауапкершілігі: зардап шеккен адамның ақыл-есінің бар-жоғын бағалау сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары	Зардап шеккен адамның сыртқы тігіркендіргіштерге реакциясын айқындау	Ақыл-есінің анық болуының сипаттамасы; Есеңгіреп қалған жай-күйдің сипаттамасы; Бей-жай күйдің сипаттамасы; Команың және оның дәрежесінің сипаттамасы
11.4. Зардап шеккен адамның тіршілік белгілерін және клиникалық өлімді айқындау			
6.2.	Зардап шеккен адамның тіршілік белгілерін және клиникалық өлімді айқындау қабілеті; Дербестігі: зардап шеккен адамның тіршілік белгілерін және клиникалық өлімді өз бетінше айқындау; Жауапкершілігі: зардап шеккен адамның тіршілік белгілерін және клиникалық өлімді айқындау сапасы үшін; Күрделілігі: төмен	Жүрек соғысын айқындау; Пульсін айқындау; Тыныс алуын айқындау; Көз қарашықтарының жарыққа реакциясын айқындау	Тіршілік белгілері; Клиникалық өлім белгілері; Биологиялық өлім белгілері
11.5. Зардап шеккен адамды шолып қарау			

6.3.	Зардап шеккен адамды шолып қарауды жүзеге асыру қабілеті; Дербестігі: зардап шеккен адамды өз бетінше шолып қарау; Жауапкершілігі: зардап шеккен адамды шолып қарау сапасы үшін; Күрделілігі: төмен	Өмірге қауіп төндіретін, бірнеше минут ішінде өлімге әкелетін жағдайлардың белгілерін айқындау; Көмек көрсету қажет болмайтын биологиялық өлім белгілерін айқындау	Клиникалық өлім белгілері; Кома белгілері; Сыртқы қан кету белгілері; Мойын мен кеуде қуысының ішіне кірген жаралану белгілері; Өмір сүруге мүмкіндік бермейтін зақымдану белгілері; Биологиялық өлім белгілері
11.6. Зардап шеккен адамды мұқият қарау			
6.4.	Зардап шеккен адамды мұқият қарауды жүзеге асыру қабілеті; Дербестігі: зардап шеккен адамды өз бетінше мұқият қарау; Жауапкершілігі: зардап шеккен адамды мұқият қарау сапасы үшін; Күрделілігі: орташа	Зардап шеккен адамға сұрақ қою; Зардап шеккен адамды "басынан аяғына дейін" қарау; Сүйектің (қол-аяғының, жамбасының, омыртқасының, кеуде қуысының) зақымдану ықтималдығын айқындау; ішіне кірген жаралану ықтималдығын айқындау; Жаралар мен жырылып кеткен жерлерді айқындау; Күйіп қалған жерлер мен үсіп кеткен жерлерді айқындау; Ауызынан шығатын иісті айқындау	Сүйектің сыну белгілері; ішіне кірген жаралану белгілері; Күйіп қалу мен үсіп кету белгілері; Қан кету (сыртқы және ішкі) белгілері; Улану белгілері; Тұншығу белгілері; Электрден жарақаттану белгілері
11.7. Шұғыл көмек көрсетуді талап ететін синдромды/ ауруды айқындау			
6.5.	Шұғыл көмек көрсетуді талап ететін синдромды/ ауруды айқындау қабілеті; Дербестігі: шұғыл көмек көрсетуді талап ететін синдромды/ ауруды өз бетінше айқындау; Жауапкершілігі: шұғыл көмек көрсетуді талап ететін синдромды/ ауруды айқындау сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары	Жігі жүрек-қан тамыры жеткіліксіздігін айқындау; Жігі тыныс алу жеткіліксіздігін айқындау; Жігі аллергиялық реакцияны айқындау; "Іш теспесін" айқындау; Жігі улануды айқындау (эндогенді және экзогенді); Мидың қан айналымының жігі бұзылуын айқындау	Жігі жүрек-қан тамыры жеткіліксіздігінң симптомдары; Жігі тыныс алу жеткіліксіздігінң симптомдары; Жігі аллергиялық реакция симптомдары; "Іш теспесінің" сипмтомдары; Жігі улану симптомдары (эндогенді және экзогенді); Мидың қан айналымының жігі бұзылу симптомдары

12. Шұғыл жағдайларда алғашқы көмек көрсету			
7.1 Медициналық алғашқы көмек көрсету үшін қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз ету			
7.1.	<p>Медициналық алғашқы көмек көрсету үшін қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз ету қабілеті;</p> <p>Дербестігі: медициналық алғашқы көмек көрсету үшін қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз ету жөніндегі өз бетінше немесе бірлескен әрекет;</p> <p>Жауапкершілігі: медициналық алғашқы көмек көрсету үшін қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз ету сапасы үшін;</p> <p>Күрделілігі: жоғары</p>	<p>Оқиға орын алған/ зардап шеккен адам анықталған жерді қарап шығу;</p> <p>Қоршаған ортаның қауіпсіздік деңгейін бағалау;</p> <p>Зардап шеккен адамды қоршаған ортаның қауіпсіз аймағына жеткізу;</p> <p>Зардап шеккен адамға зиянды факторлардың әсерін тоқтату</p>	<p>Адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін орта факторлары;</p> <p>Зардап шеккен адамды жеткізу тәсілдері;</p> <p>Шұғыл жағдайларда алғашқы көмек көрсетуге арналған қауіпсіз аймақ шарттары;</p> <p>Зардап шеккен адамға зиянды факторларды тоқтату тәсілдері</p>
7.2. Ургенттік жағдай бейініне сәйкес білікті медициналық көмекті қамтамасыз ету үшін пациентті шұғыл жеткізу немесе мамандарды шақыру			
7.2.	<p>Ургенттік жағдай бейініне сәйкес білікті медициналық көмекті қамтамасыз ету үшін пациентті шұғыл жеткізуді немесе мамандарды шақыруды қамтамасыз ету қабілеті;</p> <p>Дербестігі: ургенттік жағдай бейініне сәйкес білікті медициналық көмекті қамтамасыз ету үшін пациентті шұғыл жеткізуді немесе мамандарды шақыруды қамтамасыз ету жөніндегі өз бетінше немесе бірлескен әрекет;</p> <p>Жауапкершілігі: ургенттік жағдай бейініне сәйкес білікті медициналық көмекті қамтамасыз ету үшін пациентті шұғыл</p>	<p>Пациентті ЕПМ жеткізу және жолда оның жағдайын мониторингілеу;</p> <p>Ургенттік жағдай бейінін айқындау;</p> <p>Пациентке білікті көмегі талап етілетін мамандарды шақыру;</p> <p>Пациент туралы ақпаратты білікті мамандарға беру</p>	<p>Зардап шеккен адамды жеткізу тәсілдері;</p> <p>Пациент жағдайын мониторингілеудің негізгі көрсеткіштері;</p> <p>Бейініне байланысты ургенттік жағдайлардың сипаттамалары;</p> <p>Медициналық қызметтер көрсету бейініне сәйкес білікті медицина қызметкерлерінің функциялары</p>

	жеткізуді немесе мамандарды шақыруды қамтамасыз ету сапасы үшін; Күрделілігі: орташа		
7.3. Тыныс жолдарының өткізгіштігін қалпына келтіру және қолдау жөніндегі іс-шаралар			
7.3.	Тыныс жолдарының өткізгіштігін қалпына келтіру және қолдау қабілеті ; Дербестігі: тыныс жолдарының өткізгіштігін өз бетінше қалпына келтіру және қолдау; Жауапкершілігі: шұғыл көмек көрсетуді талап ететін синдромды/ ауруды айқындау сапасы үшін; Күрделілігі: орташа	Басты артқа шалқайтуды, астыңғы жақты жылжытуды және ауызды ашуды жүзеге асыру (Сафар ұшпағанды тәсілі); Тыныс жолдарын бөгде заттардан тазарту; Тыныс жолдарын бөгде заттардан және сұйықтықтардан тазарту кезінде сорғышты пайдалану; Тыныс жолдарының өткізгіштігін қолдау	Тыныс жолдары обтурациясының себептері; Тыныс жолдары обтурациясының белгілері; Сафар ұшпағанды тәсілін жүргізу техникасы; Тыныс жолдарын бөгде заттардан тазарту техникасы; Тыныс жолдарының өткізгіштігін қолдау техникасы
7.4. Жүрек-өкпені ренимациялауды жүргізу жөніндегі іс-шаралар			
7.4.	Жүрек-өкпені ренимациялауды жүргізу жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру қабілеті; Дербестігі: жүрек-өкпені ренимациялауды жүргізу жөніндегі іс-шараларды өз бетінше немесе екеулеп жүзеге асыру; Жауапкершілігі: жүрек-өкпені ренимациялауды жүргізу жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру сапасы үшін; Күрделілігі: орташа	Өкпеге жасанды түрде ауа жіберуді жүргізу (ауызбен мұрнына, ауызбен аузына); Жүректі тікелей емес жабық уқалауды жүргізу	Өкпеге жасанды түрде ауа жіберу техникасы; Жүректі тікелей емес уқалауды жүргізу техникасы
7.5. Сыртқы қан кетуді уақытша тоқтату жөніндегі іс-шаралар			
7.5.	Сыртқы қан кетуді уақытша тоқтату жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру қабілеті; Дербестігі: сыртқы қан кетуді уақытша тоқтату жөніндегі іс-шараларды өз бетінше	Қанап тұрған тамырды қысу арқылы қан кетуді уақытша тоқтату; Қысып таңу арқылы қан кетуді уақытша тоқтату; Тампонада арқылы қан кетуді уақытша тоқтату; Қан тоқтататын жгутпен байлау арқылы қан	Қанап тұрған тамырды қысу арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасы; Қысып таңу арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасы; Тампонада арқылы қан кетуді уақытша тоқтату

	немесе екеулеп жүзеге асыру; Жауапкершілігі: сыртқы қан кетуді уақытша тоқтату жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру сапасы үшін; Күрделілігі: орташа	кетуді уақытша тоқтату	техникасы; Қан тоқтататын жгутпен байлау арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасы
7.6. Дененің әр жері жарақаттанған кезде таңу, оның ішінде кеуде қуысы жараланған кезде бігеп (герметикалап) таңу			
7.6.	Дененің әр жері жарақаттанған кезде таңу, оның ішінде кеуде қуысы жараланған кезде бігеп (герметикалап) таңу қабілеті; Дербестігі: дененің әр жері жарақаттанған кезде таңу, оның ішінде кеуде қуысы жараланған кезде өз бетінше бігеп (герметикалап) таңу; Жауапкершілігі: дененің әр жері жарақаттанған кезде таңу, оның ішінде кеуде қуысы жараланған кезде бігеп (герметикалап) таңу сапасы үшін; Күрделілігі: орташа	Әр жерде орналасқан жараларды асептикалық таңу; Іштің тесілген жарасын және ішек-қарын қуысының мүшелері шығып кеткенде асептикалық таңу; Кеуде қуысы ішке өтіп жараланған кезде бігеп (герметикалап) таңу; Күйіп қалғанда таңу және салқындату; Зақымданған жердің айналасын дәкелеу	Асептикалық таңу техникасы; Іштің тесілген жарасын және ішек-қарын қуысының мүшелері шығып кеткенде асептикалық таңу техникасы; Кеуде қуысы ішке өтіп жараланған кезде бігеп (герметикалап) таңу техникасы; Күйіп қалғанда таңу және салқындату техникасы; Десмургия негіздері
7.7. Иммобилизация жүргізу			
7.7.	Зақымданған аяқ-қолды иммобилизациялауды жүзеге асыру қабілеті; Дербестігі: зақымданған аяқ-қолды өз бетінше иммобилизациялау; Жауапкершілігі: зақымданған аяқ-қолды иммобилизациялау сапасы үшін; Күрделілігі: орташа	Арнайы шиналар салу жолымен зақымданған аяқ-қолды иммобилизациялауды жүзеге асыру; Аяқ-қолды қолда бар құралдармен иммобилизациялауды жүзеге асыру; Сау аяққа немесе қолды денеге дәкелеп таңу тәсілімен иммобилизациялау; Ашық сынықтарды иммобилизациялау	Арнайы шиналар салу жолымен зақымданған аяқ-қолды иммобилизациялау техникасы; Аяқ-қолды қолда бар құралдармен иммобилизациялау техникасы; Сау аяққа немесе қолды денеге дәкелеп таңу тәсілімен иммобилизациялау техникасы; Ашық сынықтарды иммобилизациялау техникасы
7.8. Зардап шеккен адамға қауіпті химиялық заттардың әсерін тоқтату жөніндегі іс-			

шаралар			
7.8.	Зардап шеккен адамға қауіпті химиялық заттардың әсерін тоқтату жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру қабілеті; Дербестігі: зардап шеккен адамға қауіпті химиялық заттардың әсерін тоқтату жөніндегі іс-шараларды өз бетінше жүзеге асыру; Жауапкершілігі: зардап шеккен адамға қауіпті химиялық заттардың әсерін тоқтату жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру сапасы үшін; Күрделілігі: орташа	Асқазанды шаю; Зақымданған жердің зақымдаушы агенттерінен тазарту; Антидот жіберу	Асқазанды шаю техникасы; Зақымданған жердің зақымдаушы агенттерінен тазарту техникасы; Антидоттардың әрекет ету механизмі
7.9. Күйіп қалғанда және үсіп кеткенде алғашқы көмек іс-шаралары			
7.9.	Күйіп қалғанда және үсіп кеткенде алғашқы көмек іс-шараларын жүзеге асыру қабілеті; Дербестігі: күйіп қалғанда және үсіп кеткенде алғашқы көмек іс-шараларын өз бетінше жүзеге асыру; Жауапкершілігі: күйіп қалғанда және үсіп кеткенде алғашқы көмек іс-шараларын жүзеге асыру сапасы үшін; Күрделілігі: орташа	Күйікпен зақымданған жерді киімнен босату; Күйіп қалған жерді асептикалық таңу; Күйікпен зақымданған жерді салқындатуды қамтамасыз ету; Үсіп қалған кезде орау және біртіндеп жылыту; Зардап шеккен адамның көп су ішуін қамтамасыз ету	Күйіп қалғанда және үсіп кеткенде алғашқы көмек
7.10. Өмірлік маңызы бар негізгі көрсеткіштерді мониторингілеу және психологиялық қолдау көрсету			
7.10.	Өмірлік маңызы бар негізгі көрсеткіштерді мониторингілеуді және психологиялық қолдау көрсетуді жүзеге асыру қабілеті; Дербестігі: өмірлік маңызы бар негізгі көрсеткіштерді мониторингілеуді және психологиялық	Артериялық қысымның мониторингін жүзеге асыру; Жүректің жиырылу жиілігінің немесе бір минуттағы пульс соғысы санының мониторингін жүзеге асыру; Тыныс алу әрекеті жиілігінің мониторингін	Артериялық қысымды өлшеу техникасы; Жүректің жиырылу жиілігін немесе бір минуттағы пульс соғысының санын есептеу техникасы; Тыныс алу әрекетінің жиілігін есептеу техникасы; Термометрия техникасы;

	қолдау көрсетуді өз бетінше жүзеге асыру; Жауапкершілігі: өмірлік маңызы бар негізгі көрсеткіштерді мониторингілеуді және психологиялық қолдау көрсетуді жүзеге асыру сапасы үшін; Күрделілігі: орташа	жүзеге асыру; Термометрия мониторингін жүзеге асыру; Науқастың ақыл-есінің мониторингін жүзеге асыру	Науқастың ақыл-есі мониторингінің техникасы
13. Пациенттер мен әріптестерін консультативтік-ақпараттық қолдау			
13.3. Пациенттерге консультация беру			
8.1.	Пациенттерге консультация беру қабілеті; Дербестігі: пациенттерге консультация беруді өз бетінше жүзеге асыру; Жауапкершілігі: пациенттерге консультация беру сапасы үшін; Күрделілігі: орташа	Науқасты тыңдау; Алынған мәліметтерді талдау; Ұсынымдар беру; Өз құзыреті шегінде пациенттерді қызықтыратын сұрақтар бойынша жауап беру	Тиімді қатынас жасау қағидалары; Медициналық этика және деонтология; Өз құзыреті шегінде пациенттерге мамандандырылған бейінді ұсынымдар беру
13.4. Пациентке немесе оның заңды өкіліне профилактика, тексерілу, емделу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы ақпарат беру			
8.2.	Пациентке немесе оның заңды өкіліне профилактика, тексерілу, емделу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы ақпарат беру қабілеті; Дербестігі: пациентке немесе оның заңды өкіліне профилактика, тексерілу, емделу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы өз бетінше ақпарат беру; Жауапкершілігі: пациентке немесе оның заңды өкіліне профилактика, тексерілу, емделу	Пациентке немесе оның заңды өкіліне тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі туралы ақпарат беру; Пациентке немесе оның заңды өкіліне профилактика әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы ақпарат беру; Пациентке немесе оның заңды өкіліне тексерілу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы ақпарат беру; Пациентке немесе оның заңды өкіліне емделу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы ақпарат беру; Профилактиканың, тексерілу мен емделудің белгілі бір әдістері мен	Профилактиканың, тексерілу мен емделудің белгілі бір әдістері мен тәсілдерін таңдау кезіндегі айғақтар, қарсы айғақтар, ықтимал тәуекелдер мен асқынулар

	әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы ақпарат беру сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары	тәсілдерін орындауға ақпараттық келісім алу	
13.5. Инфекциялық ауру анықталған немесе күдік тудырған науқастар туралы шұғыл хабарлау			
8.3.	Инфекциялық ауру анықталған немесе күдік тудырған науқастар туралы шұғыл хабарлауды жүзеге асыру қабілеті; Дербестігі: инфекциялық ауру анықталған немесе күдік тудырған науқастар туралы шұғыл хабарлауды өз бетінше орындау; Жауапкершілігі: инфекциялық ауру анықталған немесе күдік тудырған науқастар туралы шұғыл хабарлауды орындау сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары	Аса қауіпті инфекцияға күдік туғаны немесе шалдыққаны туралы шұғыл хабарлаудың үлгі схемасына сәйкес іс-шараларды жүзеге асыру; Аса қауіпті инфекцияларды оқшаулау және таратпау жөніндегі іс-шараларды жүргізу	Аса қауіпті инфекцияға күдік туғаны немесе шалдыққаны туралы шұғыл хабарлаудың үлгі схемасы; Аса қауіпті инфекциялар анықталған кездегі іс-қимыл алгоритмі
13.6. Медициналық көмек көрсетудің барлық сатыларында сабақтастықты қамтамасыз ету			
8.4.	Медициналық көмек көрсетудің барлық сатыларында сабақтастықты қамтамасыз ету қабілеті; Дербестігі: медициналық көмек көрсетудің барлық сатыларында сабақтастықты өз бетінше қамтамасыз ету; Жауапкершілігі: медициналық көмек көрсетудің барлық сатыларында сабақтастықты; Күрделілігі: жоғары	Жүгінгенге «дейін» пациентке медициналық көмек көрсеткен медицина қызметкерлерімен қажетті ақпарат алмасу; Жүгінгеннен «кейін» пациентке медициналық көмек көрсеткен медицина қызметкерлерімен қажетті ақпарат алмасу	Тиімді қатынас жасау қағидалары; Медициналық этика және деонтология; Өз құзыреті шегінде әріптестеріне мамандандырылған бейінді ұсынымдар беру
13.7. Қажетті мамандарды тарта отырып, консилиумдарды сәйкестендіру			

8.5.	Қажетті мамандарды тарта отырып, консилиумдарды ұйымдастыру қабілеті; Дербестігі: қажетті мамандарды тарта отырып, консилиумдарды өз бетінше ұйымдастыру; Жауапкершілігі: қажетті мамандарды тарта отырып, консилиумдарды ұйымдастыру сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары	Консилиумның мақсатын және өткізілетін уақытын айқындау; Консилиумға материалдар дайындау; Консилиумға қатысуы қажет бейінді мамандарды айқындау; Бейінді мамандарды тиісті уақытқа шақыру; Консилиум өткізу; Консилиум қорытындысын қалыптастыру	Дәрігерлік консилиумдарды өткізу мақсаттары; Консилиум қорытындысын ресімдеу қағидалары; Тиімді қатынас жасау қағидалары; Медициналық этика және деонтология; Өз құзыреті шегінде әріптестеріне мамандандырылған бейінді ұсынымдар беру
13.8. Бөлімше әлеуетін арттыруға қатысу			
8.6	Бөлімше әлеуетін арттыруға қатысу қабілеті; Дербестігі: бөлімше әлеуетін арттыруға өз бетінше қатысу; Жауапкершілігі: бөлімше әлеуетін арттыруға қатысу; Күрделілігі: жоғары	Бөлімшені жетілдіру стратегиясын қалыптастыруға қатысу; Тәжірибесі аздау әріптестеріне қатысты тәлімгерлік ету; Орта медицина персоналына қатысты тәлімгерлік ету; Кіші медицина персоналына қатысты тәлімгерлік ету	Бөлімше қызметінің мақсаттары, міндеттері, функциялары мен нәтижелері; Дәрігерлік консилиумдарды өткізу мақсаттары; Консилиум қорытындысын ресімдеу қағидалары; Тиімді қатынас жасау қағидалары; Медициналық этика және деонтология; Өз құзыреті шегінде әріптестеріне мамандандырылған бейінді ұсынымдар беру
13.9. Кәсіптік ақпарат алмасу іс-шараларына қатысу			
8.7	Кәсіптік ақпарат алмасу іс-шараларына қатысу қабілеті. Дербестігі: кәсіптік ақпарат алмасу іс-шараларына өз бетінше қатысу. Жауапкершілігі: кәсіптік ақпарат алмасу іс-шараларына қатысқаны үшін Күрделілігі: жоғары	Емдеу туралы және пациентті одан әрі қадағалап-қарау туралы шешімдерді қабылдау жөніндегі түсірілімдерді, бейне материалдарды, деректерді көрсете отырып кәсіптік ақпарат алмасу іс-шараларына қатысу	Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік нұсқаулықтардың және әдістемелік нұсқаулардың талаптары, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулардың) стандарттары. Пациентті одан әрі диагностикалау мен емдеу тәсілі туралы мәселені шығара отырып бөлімшелердегі пациенттер туралы ақпараты бар

			таныстырылымды дайындау
13.10. Кәсіптік баспа және электрондық мерзімді басылымдарда жариялау			
8.8.	Кәсіптік баспа және электрондық мерзімді басылымдарына кәсіптік тақырыпқа мақала жазу қабілеті; Дербестігі: кәсіптік баспа және электрондық мерзімді басылымдарына кәсіптік тақырыпқа өз бетінше немесе әріптестерімен бірге мақала жазу; Жауапкершілігі: авторлық жарияланымдардағы ақпараттың шынайылығы мен сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары	Жариялау үшін материал іріктеу; Жариялау үшін материалды статистикалық және талдамалық өңдеу; Жарияланым мәтінін жазу; Жарияланымға түйіндеме жазу	Ғылыми және ғылыми-практикалық баспа немесе электронды басылымдарға мақала жазу қағидалары
13.11. Тәжірибесі аздау әріптестеріне қатысты тәлімгерлік ету			
8.9.	Тәжірибесі аздау әріптестеріне қатысты тәлімгерлік ету қабілеті Дербестігі: тәжірибесі аздау әріптестеріне қатысты өз бетінше тәлімгерлік ету Жауапкершілігі: тәжірибесі аздау әріптестеріне қатысты сапалы тәлімгерлік еткені үшін Күрделілігі: жоғары	Бөлімшедегі жаңа қызметкерлерге әлеуметтік-психологиялық қолдау көрсету Денсаулық сақтау ұйымдарының жаңа қызметкерлеріне және тәжірибесі аздау әріптестерге кәсіптік бейімделуге қолдау көрсету Кәсіптік дағдылар бойынша жеке әңгімелесулер мен консультациялар берудің коммуникативтік дағдылары жаңа қызметкерлердің және тәжірибесі аздау әріптестердің білімдері мен дағдыларына емтихан жүргізу және сынақ мерзімін мерзімінен бұрын аяқтау кезінде кәсіптік бейімделу қағидаларын	Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік нұсқаулықтардың және әдістемелік нұсқаулардың талаптары, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулардың) стандарттары. Медициналық этика және дентология. Әріптестермен және пациенттермен сөйлесу кезіндегі педагогикалық және психологиялық элементтер. Кәсіптік қызметпен сабақтасқан мамандандырылған білім. Коммуникативтік және педагогикалық дағдылар

		сақтау	
13.12. Орта медицина персоналына қатысты тәлімгерлік ету			
8.10	Орта медицина персоналына қатысты тәлімгерлік ету қабілеті Дербестігі: орта медицина персоналына қатысты өз бетінше тәлімгерлік ету Жауапкершілігі: орта медицина персоналына қатысты сапалы тәлімгерлік еткені үшін Күрделілігі: жоғары	Орта медицина қызметкерлерін лауазымдық нұсқаулықтармен, қызмет стандарттарымен, нұсқаулық – әдістемелік материалдармен және жұмысқа қажетті нормативтік құжаттармен таныстыру. Кәсіптік дағдылар бойынша жеке әңгімелесулер жүргізу және консультациялар бері. Жұмыс істеу кезіндегі этика мен дентология негіздеріне оқыту	Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік нұсқаулықтардың және әдістемелік нұсқаулардың талаптары, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулардың) стандарттары. Медициналық этика және дентология. Әріптестермен және пациенттермен сөйлесу кезіндегі педагогикалық және психологиялық элементтер. Кәсіптік қызметпен сабақтасқан мамандандырылған білім. Коммуникативтік және педагогикалық дағдылар
13.13. Кіші медицина персоналына қатысты тәлімгерлік ету			
8.11	Кіші медицина персоналына қатысты тәлімгерлік ету қабілеті Дербестігі: кіші медицина персоналына қатысты өз бетінше тәлімгерлік ету Жауапкершілігі: кіші медицина персоналына қатысты сапалы тәлімгерлік еткені үшін Күрделілігі: жоғары	Кіші медицина персоналына қатысты әлеуметтік-психологиялық қолдау көрсету Кіші медицина персоналына қатысты кәсіптік қолдау көрсету	Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік нұсқаулықтардың және әдістемелік нұсқаулардың талаптары, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулардың) стандарттары. Кіші медицина персоналына қатысты әлеуметтік-психологиялық қолдау көрсету қағидаттары Кіші медицина персоналына қатысты кәсіптік қолдау көрсету қағидаттары Медициналық этика және дентология. Әріптестермен және пациенттермен сөйлесу кезіндегі педагогикалық және психологиялық элементтер. Кәсіптік қызметпен сабақтасқан мамандандырылған білім. Коммуникативтік және педагогикалық дағдылар
14. Әдістемелік және зерттеушілік медициналық қызмет			

14.3. Пациенттерге арналған мектептердің жұмысын ұйымдастыру			
9.1	Пациенттерге арналған мектептердің жұмысын ұйымдастыру қабілеті; Дербестігі: пациенттерге арналған мектептердің жұмысын өз бетінше ұйымдастыру; Жауапкершілігі: пациенттерге арналған мектептердің жұмысын сапалы ұйымдастыру үшін; Күрделілігі: жоғары	Пациенттерге арналған мектептердің жұмысын жоспарлау; Пациенттерге арналған мектептер үшін әдістемелік материалдар әзірлеу; Пациенттермен сабақтар өткізу; Нәтижелерді талдау және пациенттерге арналған мектептердің жұмысын жетілдіру	Пациенттерге арналған мектептердің мақсаттары, міндеттері, функциялары; Оқу-әдістемелік қызмет негіздері; Тиімді қатынас жасау қағидалары; Медициналық этика және деонтология; Өз құзыреті шегінде пациенттерге мамандандырылған бейінді ұсынымдар
14.4. Кәсіптік тренингтер, мастер-кластар өткізу			
9.2.	Кәсіптік тренингтер, мастер-кластар өткізу қабілеті; Дербестігі: кәсіптік тренингтер мен мастер-кластарды өз бетінше өткізу; Жауапкершілігі: кәсіптік тренингтер мен мастер-кластарды сапалы өткізу үшін; Күрделілігі: жоғары	Кәсіптік тренингтер, мастер-кластар өткізуді жоспарлау; Кәсіптік тренингтер, мастер-кластар үшін әдістемелік материалдар әзірлеу; Теориялық сабақтар өткізу; Қолданбалы материал дайындау; Тренингтің немесе мастер-класстың практикалық құрамдас бөлігін көрсету; Тренингтің немесе мастер-класстың практикалық құрамдас бөлігін тыңдаушының орындауын бақылау; Тыңдаушының теориялық немесе практикалық материалды игеру дәрежесін айқындай отырып, қорытындылау	Кәсіптік тренингтер мен мастер-кластардың мақсаттары, міндеттері, функциялары; Оқу-әдістемелік қызмет негіздері; Тиімді қатынас жасау қағидалары; Практикалық дағдыны тиімді үйрету техникасы; Медициналық этика және деонтология; Өз құзыреті шегінде әріптестеріне мамандандырылған бейінді ұсынымдар
14.5. Қолданбалы медициналық зерттеуге қатысу			
9.3.	Қолданбалы медициналық зерттеуге қатысу қабілеті; Дербестігі: қолданбалы медициналық зерттеуге өз бетінше	Зерттеу объектісін айқындауға қатысу; Зерттеу құралдарын іріктеуге қатысу; Бастапқы зерттеу материалын жинау; Бастапқы материалды өңдеу;	Қолданбалы медициналық зерттеулердің мақсаттары, міндеттері, функциялары; Ғылыми-практикалық қызмет негіздері; Медициналық этика және деонтология; Медициналық статистика

	қатысу; Жауапкершілігі: қолданбалы медициналық зерттеуге сапалы үлес қосқаны үшін; Күрделілігі: жоғары	Алынған материалды алдын ала талдау; Алынған материалды статистикалық өңдеу	
11. Шұғыл жағдайларда алғашқы білікті медициналық көмек көрсету			
11.1. Кардиологияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.1.	Кардиологияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеті; Дербестігі: кардиологияда шұғыл жағдайларда алғашқы білікті медициналық көмекті өз бетінше көрсету; Жауапкершілігі: кардиологияда шұғыл жағдайларда алғашқы білікті медициналық көмекті сапалы көрсету үшін; Күрделілігі: жоғары	Мынадай жағдайларда диагностикалау және шұғыл білікті медициналық көмек көрсету: -жігі коронарлық синдром; -миокард инфаркті; -аритмия; -өкпенің ісінуі; -инфекциялық эндокардит; -терең көктамырдың тромбозы; -өкпе артериясының тромбоэмболиясы; -артериялық қысымның жігі жоғарылауы; -аортаның қатпарлы аневризмасы; -жігі перикардит; -жүрек тампонадасы	Мынадай жағдайлардағы этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, шұғыл білікті емдеу іс-шараларының техникасы: -жігі коронарлық синдром; - миокард инфаркті; -аритмия; -өкпенің ісінуі; -инфекциялық эндокардит; -терең көктамырдың тромбозы; -өкпе артериясының тромбоэмболиясы; -артериялық қысымның жігі жоғарылауы; -аортаның қатпарлы аневризмасы; -жігі перикардит; -жүрек тампонадасы
11.2 Тыныс алу жолдары ауырған кезде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.2.	Тыныс алу жолдары ауырған кезде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеті; Дербестігі: тыныс алу жолдары ауырған кезде шұғыл жағдайларда алғашқы білікті медициналық көмекті өз бетінше көрсету Жауапкершілігі: тыныс алу жолдары ауырған кезде шұғыл жағдайларда алғашқы білікті медициналық көмекті сапалы көрсету үшін;	Мынадай жағдайларда диагностикалау және шұғыл білікті медициналық көмек көрсету: -жігі пневмония; -бронх демікпесінің ұстамасы; -тыныс алудың жігі жеткіліксіздігі; -респираторлық дистресс-синдром; -пневмоторакс; -қан түкіру; -плевральды жалқық; -тыныс алу жолдарының жігі обструкциясы	Мынадай жағдайлардағы этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, шұғыл білікті емдеу іс-шараларының техникасы: -жігі пневмония; -бронх демікпесінің ұстамасы; -тыныс алудың жігі жеткіліксіздігі; -респираторлық дистресс-синдром; -пневмоторакс; -қан түкіру; -плевральды жалқық; -тыныс алу жолдарының жігі обструкциясы

	Күрделілігі: жоғары		
11.3 Есеңгіреп қалған кезде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.3.	Есеңгіреп қалған кезде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеті; Дербестігі: есеңгіреп қалған кезде шұғыл жағдайларда алғашқы білікті медициналық көмекті өз бетінше көрсету; Жауапкершілігі: есеңгіреп қалған кезде шұғыл жағдайларда алғашқы білікті медициналық көмекті сапалы көрсету үшін; Күрделілігі: жоғары	Мынадай жағдайларда диагностикалау және шұғыл білікті медициналық көмек көрсету: -кардиогенді шок; -гиповолемиялық шок; -анафилаксиялық шок; -сепсиялық шок; -уйтты шок; -лактат-ацидоз	Мынадай жағдайлардағы этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, шұғыл білікті емдеу іс-шараларының техникасы: -кардиогенді шок; -гиповолемиялық шок; -анафилаксиялық шок; -сепсиялық шок; -уйтты шок; -лактат-ацидоз
11.4 Инфекциялық аурулар кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.4	Инфекциялық аурулар кезінде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеті; Дербестігі: инфекциялық аурулар кезінде шұғыл жағдайларда алғашқы білікті медициналық көмекті өз бетінше көрсету; Жауапкершілігі: инфекциялық аурулар кезінде шұғыл жағдайларда алғашқы білікті медициналық көмекті сапалы көрсету үшін; Күрделілігі: жоғары	Мынадай жағдайларда диагностикалау және шұғыл білікті медициналық көмек көрсету: -безгек және бөрту арқылы көрінетін инфекциялық аурулар; -менингококк инфекциясы; -вирусты геморрагиялық безгек; -жіті ішек инфекциясы; -ауыр жіті респираторлық синдром; -ботулизм; -сіреспе	Мынадай жағдайлардағы этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, шұғыл білікті емдеу іс-шараларының техникасы: -безгек және бөрту арқылы көрінетін инфекциялық аурулар; -менингококк инфекциясы; -вирусты геморрагиялық безгек; -жіті ішек инфекциясы; -ауыр жіті респираторлық синдром; -ботулизм; -сіреспе

11.5 АИТВ жұққан пациенттерге шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.5.	АИТВ жұққан пациенттерге шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеті; Дербестігі: АИТВ жұққан пациенттерге шұғыл жағдайларда алғашқы білікті медициналық көмекті өз бетінше көрсету; Жауапкершілігі: АИТВ жұққан пациенттерге шұғыл жағдайларда алғашқы білікті медициналық көмекті сапалы көрсету үшін; Күрделілігі: жоғары	Мынадай жағдайларда диагностикалау және шұғыл білікті медициналық көмек көрсету: - АИТВ жұққан пациенттердегі шұғыл неврологиялық жағдайлар; - АИТВ жұққан пациенттердегі шұғыл респираторлық жағдайлар; - АИТВ инфекциясының асқазан-ішек жолдарында көрінуі	Мынадай жағдайлардағы этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, шұғыл білікті емдеу іс-шараларының техникасы: - АИТВ жұққан пациенттердегі шұғыл неврологиялық жағдайлар; - АИТВ жұққан пациенттердегі шұғыл респираторлық жағдайлар; - АИТВ инфекциясының асқазан-ішек жолдарында көрінуі
11.6 Бүйрек ауырған кезде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.6.	Бүйрек ауырған кезде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеті; Дербестігі: бүйрек ауырған кезде шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті өз бетінше көрсету; Жауапкершілігі: бүйрек ауырған кезде шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті сапалы көрсету үшін; Күрделілігі: жоғары	Мынадай жағдайларда диагностикалау және шұғыл білікті медициналық көмек көрсету: - жігі бүйрек жеткіліксіздігі; - анурия; - жігі интерстициальды нефрит; - рабдомиолиз; - гепаторенальды синдром; - бүйрек шаншуы; - гематурия	Мынадай жағдайлардағы этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, шұғыл білікті емдеу іс-шараларының техникасы: - жігі бүйрек жеткіліксіздігі; - анурии; - жігі интерстициальды нефрит; - рабдомиолиз; - гепаторенальды синдром; - бүйрек шаншуы; - гематурия
11.7 Неврологиялық шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.7.	Неврологиялық шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеті; Дербестігі:	Мынадай жағдайларда диагностикалау және шұғыл білікті медициналық көмек көрсету: - кома;	Мынадай жағдайлардағы этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, шұғыл білікті емдеу іс-шараларының техникасы:

	<p>неврологиялық шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті өз бетінше көрсету; Жауапкершілігі: неврологиялық шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті сапалы көрсету үшін; Күрделілігі: жоғары</p>	<p>-жігі менингит; -жігі энцефалит; -бассүйек-ми жарақаты; -бассүйек ішіне қан құйылу; -эпилепсиялық статус; -инсульт; -миастениялық криз; -жұлын компрессиясы</p>	<p>-кома; -жігі менингит; -жігі энцефалит; -бассүйек-ми жарақаты; -бассүйек ішіне қан құйылу; -эпилепсиялық статус; -инсульт; -миастениялық криз; -жұлын компрессиясы</p>
11.8 Психиатрияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.8.	<p>Психиатрияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеті; Дербестігі: психиатрияда шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті өз бетінше көрсету; Жауапкершілігі: психиатрияда шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті сапалы көрсету үшін; Күрделілігі: жоғары</p>	<p>Мынадай жағдайларда диагностикалау және шұғыл білікті медициналық көмек көрсету: -ақыл-есінің жігі бұлыңғырлануы; -алкогольді шамадан тыс көп пайдаланған кезде алып тастау синдромы; -өзіне өзі қол жұмсау</p>	<p>Мынадай жағдайлардағы этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, шұғыл білікті емдеу іс-шараларының техникасы: -ақыл-есінің жігі бұлыңғырлануы; -алкогольді шамадан тыс көп пайдаланған кезде алып тастау синдромы; -өзіне өзі қол жұмсау</p>
11.9 Эндокринологияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.9.	<p>Эндокринологияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеті; Дербестігі: эндокринологияда шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті өз бетінше көрсету; Жауапкершілігі: эндокринологияда шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті сапалы көрсету үшін; Күрделілігі: жоғары</p>	<p>Мынадай жағдайларда диагностикалау және шұғыл білікті медициналық көмек көрсету: -диабеттік кетоацидоз; -гипоосмолярлық некетоацидотитті кома; -гипогликемиялық кома; -гипонатриемия; -гипернатриемия; -жігі гипокальциемия; -гиперкальциемия; -гипофосфатемия; -Аддисон кризі; -гипотиреоидті кома; -тиреотоксинді криз</p>	<p>Мынадай жағдайлардағы этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, шұғыл білікті емдеу іс-шараларының техникасы: -диабеттік кетоацидоз; -гипоосмолярлық некетоацидотитті кома; -гипогликемиялық кома; -гипонатриемия; -гипернатриемия; -жігі гипокальциемия; -гиперкальциемия; -гипофосфатемия; -Аддисон кризі; -гипотиреоидті кома; -тиреотоксинді криз</p>
11.10 Гастроэнтерологияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.10.	Гастроэнтерологияд	Мынадай жағдайларда	Мынадай жағдайлардағы

	<p>а шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеті; Дербестігі: гастроэнтерологияд а шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті өз бетінше көрсету; Жауапкершілігі: гастроэнтерологияд а шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті сапалы көрсету үшін; Күрделілігі: жоғары</p>	<p>диагностикалау және шұғыл білікті медициналық көмек көрсету: -асқазан-ішек жолының жоғарғы бөлігінен жігі қан кету; -жігі гастроэнтерит; -қан аралас диарея; -сарғаю; -өт-тас шаншуы; -жігі бауыр жеткіліксіздігі; -жігі панкреатит</p>	<p>этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, шұғыл білікті емдеу іс-шараларының техникасы: -асқазан-ішек жолының жоғарғы бөлігінен жігі қан кету; -жігі гастроэнтерит; -қан аралас диарея; -сарғаю; -өт-тас шаншуы; -жігі бауыр жеткіліксіздігі; -жігі панкреатит</p>
11.11 Гематологияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.11.	<p>Гематологияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеті; Дербестігі: гематологияда шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті өз бетінше көрсету; Жауапкершілігі: гематологияда шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті сапалы көрсету үшін; Күрделілігі: жоғары</p>	<p>Мынадай жағдайларда диагностикалау және шұғыл білікті медициналық көмек көрсету: -трансфузиялық реакциялар; -ДВС-синдромы; -жігі лейкоз; -гемофилия</p>	<p>Мынадай жағдайлардағы этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, шұғыл білікті емдеу іс-шараларының техникасы: -трансфузиялық реакциялар; -ДВС-синдромы; -жігі лейкоз; -гемофилия</p>
11.12 Ревматологияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.12.	<p>Ревматологияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеті; Дербестігі: ревматологияда шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті өз бетінше көрсету; Жауапкершілігі: ревматологияда</p>	<p>Мынадай жағдайларда диагностикалау және шұғыл білікті медициналық көмек көрсету: -жігі моноартрит; -жігі полиартрит; -СКВ; -васкулит</p>	<p>Мынадай жағдайлардағы этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, шұғыл білікті емдеу іс-шараларының техникасы: -жігі моноартрит; -жігі полиартрит; -СКВ; -васкулит</p>

	шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті сапалы көрсету үшін; Күрделілігі: жоғары		
11.13 Дерматологияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.13.	Дерматологияда шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеті; Дербестігі: дерматологияда шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті өз бетінше көрсету; Жауапкершілігі: дерматологияда шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті сапалы көрсету үшін; Күрделілігі: жоғары	Мынадай жағдайларда диагностикалау және шұғыл білікті медициналық көмек көрсету: -дәріге тері реакциясы; -аутоиммунды буллезді ауру; -генерацияланған пустулезді псориаз; -токсинді эпидермальді некролиз	Мынадай жағдайлардағы этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, шұғыл білікті емдеу іс-шараларының техникасы: -дәріге тері реакциясы; аутоиммунды буллезді ауру; -генерацияланған пустулезді псориаз; -токсинді эпидермальді некролиз
11.14 Уланып қалған кезде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету			
11.14.	Уланып қалған кезде шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету қабілеті; Дербестігі: уланып қалған кезде шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті өз бетінше көрсету; Жауапкершілігі: уланып қалған кезде шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті сапалы көрсету үшін; Күрделілігі: жоғары	Мынадай жағдайларда диагностикалау және шұғыл білікті медициналық көмек көрсету: -дәрілік заттармен улану; -түтінмен улану; -этанолдың жігі интоксикациясы; -есірткі заттарымен улану; -цианидтермен улану	Мынадай жағдайлардағы этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, шұғыл білікті емдеу іс-шараларының техникасы: -дәрілік заттармен улану; -түтінмен улану; -этанолдың жігі интоксикациясы; -есірткі заттарымен улану; -цианидтермен улану
11.15 Қоршаған орта факторларының әсерінен туындаған шұғыл жағдайларда а білікті медициналық көмек көрсету			
11.15.	Қоршаған орта факторларының әсерінен туындаған шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек	Мынадай жағдайларда диагностикалау және шұғыл білікті медициналық көмек көрсету: -күн тию;	Мынадай жағдайлардағы этиология, патогенез, клиникалық көрініс, диагностика, шұғыл білікті емдеу іс-шараларының техникасы:

	көрсету қабілеті; Дербестігі: қоршаған орта факторларының әсерінен туындаған шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті өз бетінше көрсету; Жауапкершілігі: қоршаған орта факторларының әсерінен туындаған шұғыл жағдайларда алғашқы дәрігерлік көмекті сапалы көрсету үшін; Күрделілігі: жоғары	-қатты тоңу; -тереңге сүңгуге байланысты жағдайлар; -электр тогының зақымдауы; -жәндіктердің шағып алуы; -жылан шағып алуы	-күн тию; -қатты тоңу; -тереңге сүңгуге байланысты жағдайлар; -электр тогының зақымдауы; -жәндіктердің шағып алуы; -жылан шағып алуы
«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмек көрсету			
12.1. Пациент туралы жалпы мәлімет алу			
12.1.	Пациент туралы жалпы мәлімет алу қабілеті; Дербестігі: пациент туралы жалпы мәліметтерді өз бетінше алу; Жауапкершілігі: пациент туралы жалпы мәліметтер туралы дұрыс әрі сапалы ақпарат үшін; Күрделілігі: орташа	Пациенттен ақпарат алу; Науқастардан сұрастыру және науқастың психологиялық жай-күйі мен интеллектіне қарамастан, қажетті мәліметтерді алу; Тиімді қатынас жасау техникасы	Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік нұсқаулардың және әдістемелік нұсқаулықтардың талаптары, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары; Науқас туралы мәлімет жинаудың дәйектілігі мен көлемі; Саладағы науқас психологиясы; Медициналық этика және деонтология ерекшеліктері
12.2. Пациенттің шағымдарын айқындау және нақтылау			
12.2.	Пациенттің шағымдарын айқындау және нақтылау қабілеті; Дербестігі: пациенттің шағымдарын өз бетінше айқындау және нақтылау; Жауапкершілігі: пациенттің шағымдарын сапалы айқындау және үшін; Күрделілігі: жоғары	Науқастан жауап алу; Сұрастыру арқылы науқастың негізгі шағымдарын анықтау; Сұрастыру арқылы науқастың қосымша шағымдарын анықтау; Қарқындылық, окшаулылық, иррадиация, ұзақтық нысанына шағымдарды бағалау, пайда болу себептері және осы патологиялық процестің	Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Патологиялық процестердің этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі; Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік нұсқаулардың және әдістемелік нұсқаулықтардың талаптары, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар)

		белгілі бір факторларымен байланысы	стандарттары; Әрқилы патологиялық жағдайлар мен аурулар кезіндегі негізгі шағымдар мен олардың өзіне тән ерекшеліктері
12.3. Сырқаттың анамнезі туралы мәлімет жинау			
12.3.	Сырқаттың анамнезі туралы мәліметті айқындау қабілеті; Дербестігі: сырқаттың анамнезі туралы мәліметті өз бетінше айқындау; Жауапкершілігі: сырқаттың анамнезі туралы мәліметті сапалы айқындау үшін; Күрделілігі: жоғары	Науқастан сұрау; Патологиялық процестің бастапқыда пайда болуы және ағымы туралы мұқият ақпарат алу	Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Патологиялық процестердің этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі; Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік нұсқаулардың және әдістемелік нұсқаулықтардың талаптары, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары; Ауру кезінде анықталатын негізгі анамнестикалық белгілер
12.4. Тіршілік анамнезі туралы мәлімет жинау			
12.4.	Тіршілік анамнезі туралы мәліметті айқындау қабілеті; Дербестігі: тіршілік анамнезі туралы мәліметті өз бетінше айқындау; Жауапкершілігі: тіршілік анамнезі туралы мәліметті сапалы айқындау үшін; Күрделілігі: жоғары	Ауырған аурулары, аллергиялық реакциялары, тұқым қуалауы, кәсіптік зиянды әдеттері, тұрмыс салты туралы толық ақпарат алу	Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Патологиялық процестердің этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі; Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік нұсқаулардың және әдістемелік нұсқаулықтардың талаптары, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары; Ауырған ауруларының салдары және олардың басқа аурулардың ағымына ықпалы
12.5. Науқастың жалпы жағдайын бағалау			
12.5.	Науқастың жалпы жағдайын бағалау қабілеті; Дербестігі: науқастың жалпы жағдайын өз бетінше айқындау;	Объективті қарау; Тексерудің объективті әдістерін қолдану; Мүшелер мен жүйелердің ауруының ортақ және өзіндік	Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік нұсқаулардың және әдістемелік нұсқаулықтардың талаптары, клиникалық

	Жауапкершілігі: науқастың жалпы жағдайын сапалы айқындау үшін; Күрделілігі: жоғары	белгілерін анықтау; Науқастың жалпы жағдайын бағалау	хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары; Патологиялық процестердің этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі
12.6. Пациентті объективті (физикалық) зерттеу			
12.6.	Пациентті объективті (физикалық) зерттеуді жүргізу қабілеті; Дербестігі: пациентті объективті (физикалық) зерттеуді өз бетінше жүргізу; Жауапкершілігі: пациентті объективті (физикалық) зерттеуді сапалы жүргізу үшін; Күрделілігі: жоғары	Науқасты қарау; Науқастың ақыл-есін бағалау; Науқастың жағдайын бағалау; Науқастың дене бітімін бағалау; Науқасты қолмен тексеру; Науқасты перкуссиялау; Науқасты аускультациялау; АҚ өлшеу; ЖЖЖ, ТҚЖ өлшеу; Термометрия; Салмағын, бойын, дене бітімінің ауданын өлшеу	Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік нұсқаулардың және әдістемелік нұсқаулықтардың талаптары, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары; Қалыпты анатомия; Қалыпты физиология; Топографиялық анатомия; Биохимия; Патологиялық физиология; Патологиялық анатомия; Қолмен тексеру техникасы; Перкуссиялау техникасы мен қағидалары; Аускультациялау техникасы мен қағидалары
12.7. Алдын ала сараланған диагностика жүргізу			
12.7.	Алдын ала сараланған диагностика жүргізу қабілеті; Дербестігі: алдын ала сараланған диагностиканы өз бетінше жүргізу; Жауапкершілігі: алдын ала сараланған диагностиканы сапалы жүргізу үшін; Күрделілігі: жоғары	Науқастан жауап алудан, науқасты бастапқы қараудан; науқасты объективті зерттеуден алынған деректерді саралау, талдау және жүйелендіру	Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік нұсқаулардың және әдістемелік нұсқаулықтардың талаптары, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары; Қалыпты физиология; Топографиялық анатомия; Биохимия; Патологиялық физиология; Патологиялық анатомия; Мүшелер мен жүйелер ауруларының этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы және өзіне тән ерекшеліктері (айрықша белгілері)
12.8. Алдын ала диагнозды тұжырымдау			
12.8.	Алдын ала диагнозды тұжырымдау қабілеті;	Негізгі ауруды анықтау; Аталған аурудың	Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік

	Дербестігі: алдын ала диагнозды өз бетінше тұжырымдау; Жауапкершілігі: алдын ала диагнозды сапалы тұжырымдау үшін; Күрделілігі: жоғары	асқынуы туралы айғақтайтын деректерді талдау; Ілеспе ауруды анықтау; Диагнозды және ілеспе патологияны тұжырымдау; Алдын ала диагнозды негіздеу	нұсқаулардың және әдістемелік нұсқаулықтардың талаптары, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары; Мүшелер мен жүйелер ауруларының жіктемесі, этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі
13 Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша диагноз қою.			
13.1. Сараланған диагноз жүргізу			
13.1.	Сараланған диагноз жүргізу қабілеті; Дербестігі: сараланған диагнозды жүйелі бақыланатын жүргізу; Жауапкершілігі: сараланған диагноз жүргізу сапасы үшін; Күрделілігі: жоғары	Негізгі синдромды анықтау; Анықталған синдромды егжей-тегжейлі сипатау, аурудың толық көрінісін сипаттау, диагностикалау кезінде анықталған симптомдардың бәрін көрсету; Болжамды диагнозға қосылған ауруды болжамды тізбенің барлық ауруларымен дәйекті түрде салыстыру; Ақпаратты талдау және синтездеу; Ықтималдығы неғұрлым төмен аурулардың бәрін алып тастау	Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Бейінге сәйкес аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы.
13.2. Аурудың сатысын айқындау			
13.2.	Аурудың сатысын айқындау қабілеті; Дербестігі: аурудың сатысын жүйелі бақыланатын айқындау; Жауапкершілігі: аурудың сатысын сапалы айқындау үшін; Күрделілігі: жоғары	Анамнездік деректерді егжей-тегжейлі сипаттау; Аурудың көріністерін осы аурудың типтік ағынымен дәйекті түрде салыстыру; Ақпараттық талдау және синтездеу; Аурудың сатысын айқындау	Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Бейінге сәйкес аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы.
13.3. Зақымданған жүйенің немесе мүшенің функционалдық жеткіліксіздігін бағалау			
13.3.	Зақымданған жүйенің немесе мүшенің функционалдық жеткіліксіздігін бағалау қабілеті;	Зақымданған жүйенің немесе мүшенің функционалдық жеткіліксіздігін айқындау;	Қалыпты физиология; Биохимия; Патологиялық физиология; Функционалдық диагностика әдістері;

	Дербестігі: зақымданған жүйенің немесе мүшенің функционалдық жеткіліксіздігін жүйелі бақыланатын бағалау; Жауапкершілігі: зақымданған жүйенің немесе мүшенің функционалдық жеткіліксіздігін сапалы бағалау үшін; Күрделілігі: жоғары	Функционалдық жеткіліксіздікті айқындау; Функционалдық жеткіліксіздік деңгейін бағалау	Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Бейінге сәйкес аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы
13.4. Асқынуларды айқындау			
13.4.	Асқынуларды уақтылы айқындау қабілеті; Дербестігі: асқынуларды жүйелі бақыланатын айқындау; Жауапкершілігі: асқынуларды сапалы және уақтылы айқындау үшін; Күрделілігі: жоғары	Негізгі немесе ілеспе аурудың асқынуын уақтылы айқындау	Қалыпты физиология; Биохимия; Патологиялық физиология; Патологиялық анатомия; Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Бейінге сәйкес аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы
13.5. Ілеспе патологиялық процестерді айқындау			
13.5.	Ілеспе патологиялық процестерді уақтылы айқындау қабілеті; Дербестігі: ілеспе патологиялық процестерді жүйелі бақыланатын айқындау; Жауапкершілігі: ілеспе патологиялық процестерді сапалы және уақтылы айқындау үшін; Күрделілігі: жоғары	Ілеспе патологиялық процестерді уақтылы айқындау	Қалыпты физиология; Биохимия; Патологиялық физиология; Патологиялық анатомия; Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Бейінге сәйкес аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы
14. «Нейрохирургия (ересектер, балалар) мамандығы бойынша динамикалық қадағалау.			
14.1. Патологиялық процестің белсенділік динамикасын бағалау			
14.1.	Патологиялық процестің белсенділік динамикасын бағалау қабілеті; Дербестігі: патологиялық процестің белсенділік	Пациентті динамикалық қарауды жүзеге асыру; Клиникалық көріністің динамикалық өзгерістерді айқындау; Патологиялық процестің белсенділік	Қалыпты физиология; Биохимия; Патологиялық физиология; Патологиялық анатомия; Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Бейінге сәйкес аурулардың

	динамикасын жүйелі бақыланатын бағалау; Жауапкершілігі: патологиялық процестің белсенділік динамикасын сапалы бағалау үшін; Күрделілігі: жоғары	динамикасын бағалау	этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы
14.2. Жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділігін бағалау			
14.2.	Жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділігін бағалау қабілеті; Дербестігі: жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділігін жүйелі бақыланатын бағалау; Жауапкершілігі: жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділігін сапалы бағалау үшін; Күрделілігі: жоғары	Пациентті динамикалық қарауды жүзеге асыру; Клиникалық көріністің динамикалық өзгерістерді айқындау Динамикалық өзгерістерді жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралармен салыстыру; Емдеу-диагностикалық шаралардан болған асқынуды уақтылы айқындау; Жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділігін бағалау	Қалыпты физиология; Биохимия; Патологиялық физиология; Патологиялық анатомия; Ішкі аурулардың пропедевтикасы; Бейінге сәйкес аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, ағымы; фармакотерапия
15. Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық сараптама жүргізу.			
15.1 Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу			
15.1.	Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу қабілеті; Дербестігі: еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптаманы жүйелі бақыланатын жүргізу; Жауапкершілігі: еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптаманы сапалы жүргізу үшін; Күрделілігі: жоғары	Еңбекке жарамсыздығына қатысты пациенттің жағдайын бағалау; Еңбекке жарамсыздық мерзімдерін айқындау; Еңбекке уақытша жарамсыздық туралы сараптамалық қорытынды беру	Бейінге сәйкес аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, ағымы; Денсаулық сақтау және еңбек қатынастары саласындағы НҚА; Еңбекке уақытша жарамсыздық парағын беру қағидалары
15.2. Медициналық-әлеуметтік сараптамалық комиссияға қатысу			
15.2.	Медициналық-әлеуметтік сараптамалық комиссияға қатысу қабілеті; Дербестігі:	Қызметін шектеу тұрғысынан пациенттің жағдайын бағалау; Мүгедектік тобын айқындау; Мүгедектік тобын беру	Бейінге сәйкес аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, ағымы; Денсаулық сақтау және еңбек қатынастары

	<p>медициналық-элеуметтік сараптамалық комиссияға өз бетінше қатысу;</p> <p>Жауапкершілігі: медициналық-элеуметтік сараптамалық комиссияның басқа мүшелерімен бірге сараптамалық қорытындының сапасы мен дұрыстығы үшін жауапкершілік;</p> <p>Күрделілігі: жоғары</p>	<p>немесе одан бас тарту туралы сараптамалық қорытынды жасауға қатысу</p>	<p>саласындағы НҚА; Мүгедектік тобы; Мүгедектік тобын беру және оны алу тәртібі</p>
15.3. Әскери-дәрігерлік сараптама жүргізу			
15.3.	<p>Әскери-дәрігерлік сараптама жүргізу қабілеті;</p> <p>Дербестігі: әскери-дәрігерлік сараптаманы жүйелі бақыланатын жүргізу;</p> <p>Жауапкершілігі: әскери-дәрігерлік сараптаманы сапалы жүргізу және сараптамалық қорытындының дұрыстығы үшін;</p> <p>Күрделілігі: жоғары</p>	<p>Әскерге шақырылушылардың немесе әскери қызметшілердің денсаулық жағдайын бағалау;</p> <p>ҚР қорғаныс және әскери қызметтерінің қатарындағы функцияларды орындаумен сәйкес келмейтін жағдайларды айқындау;</p> <p>Әскери-дәрігерлік сараптама жүргізу туралы сараптамалық қорытынды жасауға қатысу</p>	<p>Бейінге сәйкес аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, ағымы;</p> <p>Денсаулық сақтау, қорғаныс және ҚР қарулы күштері саласындағы НҚА; Қарулы күштерде әскери-дәрігерлік сараптаманы ұйымдастыру және жүргізу тәртібі</p>
16. Нейрохирургия саласындағы аурулардың диагностикасы			
16.1. Нейрохирургиялық патологиясы бар пациентті тексеру жоспарын жасау.			
16.1.	<p>Нейрохирургиялық патологиясы бар пациентті қажетті зертханалық және құралдық/арнайы зерттеулерге жіберу жолдамасына нейрохирургиялық патологиясы бар пациентті тексеру жоспарын жасау қабілеті.</p> <p>Дербестігі: нейрохирургиялық</p>	<p>Зерттеудің арнайы әдістерінің қажеттілігін айқындау (зертханалық, рентгенологиялық, функционалдық және т.б.).</p>	<p>Денсаулық сақтау туралы заңнама негіздері және денсаулық сақтау ұйымдары мен мекемелерінің қызметін айқындайтын директивтік құжаттар. Нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік нұсқаулар және әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары. Орталық, перифериялық және</p>

	<p>патологиясы бар пациентке диагностикалық іс-шаралары жоспарын жасау.</p> <p>Жауапкершілігі: топиялық және алдын ала қойылған диагноздың дұрыстығы үшін, нейрохирургиялық патологиясы бар пациентке диагностикалық іс-шаралары жоспарын білікті қалыптастырғаны үшін.</p> <p>Күрделілігі: жоғары.</p>		<p>вегетативті жүйке жүйесінің анатомиясы, эмбриологиясы мен топографиялық анатомиясы.</p> <p>Неврологиялық негізгі аурулардың клиникалық симптоматикасы.</p>
<p>16.2. Нейрохирургиялық патологиясы бар пациенттің ЭхоЭГ, ЭЭГ, ЭНМГ, ТӘ, УДДГ, МРТ, КТ, ЭКГ, ЭхоКГ деректерін түсіндіру</p>			
16.2.	<p>Нейрохирургиялық патологиясы бар пациенттің ЭхоЭГ, ЭЭГ, ЭНМГ, ТӘ, УДДГ, МРТ, КТ, ЭКГ, ЭхоКГ деректерін түсіндіру қабілеті</p> <p>Дербестігі: нейрохирургиялық патологиясы бар пациенттің ЭхоЭГ, ЭЭГ, ЭНМГ, ТӘ, УДДГ, МРТ, КТ, ЭКГ, ЭхоКГ деректерін жүйелі бақыланатын түсіндіру.</p> <p>Жауапкершілігі: жүйке жүйесінің патологиясы бар пациенттің ЭхоЭГ, ЭЭГ, ЭНМГ, ТӘ, УДДГ, МРТ, КТ, ЭКГ, ЭхоКГ деректерін түсіндіру үшін.</p> <p>Күрделілігі: жоғары</p>	<p>Жүйке жүйесінің патологиясы бар пациентке ЭхоЭГ, ЭЭГ, ЭНМГ, ТӘ, УДДГ, МРТ, КТ, ЭКГ, ЭхоКГ қолдану қажеттігін айқындау.</p> <p>Жүйке жүйесінің патологиясы бар пациенттің ЭхоЭГ, ЭЭГ, ЭНМГ, ТӘ, УДДГ, МРТ, КТ, ЭКГ, ЭхоКГ нәтижелеріне біріктірілген талдау жүргізу.</p> <p>Жүйке жүйесінің патологиясы бар пациенттің ЭхоЭГ, ЭЭГ, ЭНМГ, ТӘ, УДДГ, МРТ, КТ, ЭКГ, ЭхоКГ нәтижелерін дұрыс түсіндіру.</p>	<p>Нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік нұсқаулар және әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары.</p> <p>Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласындағы патологиялық процестердің және ауру ағымының, аурудың этиологиясы мен патогенезінің, аурудың клиникалық көрінісін ің заңдылықтары.</p> <p>Осы нозология кезінде қажетті диагностика әдістері (ЭхоЭГ, ЭЭГ, ЭНМГ, ТӘ, УДДГ, МРТ, КТ, ЭКГ, ЭхоКГ).</p> <p>Жүйке жүйесінің патологиясы бар пациенттің ЭхоЭГ, ЭЭГ, ЭНМГ, ТӘ, УДДГ, МРТ, КТ, ЭКГ, ЭхоКГ деректерін түсіндіру әдістемесі.</p>
<p>16.4. Зертханалық-диагностикалық зерттеу нәтижелерін түсіндіру.</p>			
16.4.	<p>Зертханалық-диагностикалық зерттеу нәтижелерін түсіндіру қабілеті.</p>	<p>Зертханалық-диагностикалық зерттеуді қолдану қажеттілігін айқындау.</p>	<p>Нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік нұсқаулар және әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық</p>

	<p>Дербестігі: зертханалық-диагностикалық зерттеу нәтижелерін жүйелі бақыланатын түсіндіру.</p> <p>Жауапкершілігі: диагностикалық зерттеу нәтижелерін түсіндіру үшін.</p> <p>Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>Зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелеріне біріктірілген талдау жүргізу.</p> <p>Нейрохирургия (балалар, ересектер) саласында зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін дұрыс түсіндіру</p>	<p>хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары.</p> <p>Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласындағы патологиялық процестердің және ауру ағымының, аурудың этиологиясы мен патогенезінің, аурудың клиникалық көрінісін ің заңдылықтары.</p> <p>Осы нозология кезінде қажетті зертханалық-диагностикалық зерттеулер.</p>
<p>16.5. Жүйке жүйесі зақымданған пациентпен консультация жүргізу, біліктілігі неғұрлым жоғары немесе мамандығы басқа дәрігерлермен консилиумдар өткізу қажеттігін айқындау.</p>			
16.5.	<p>Жүйке жүйесі зақымданған пациентпен консультация жүргізу, біліктілігі неғұрлым жоғары немесе мамандығы басқа дәрігерлермен консилиумдар өткізу қажеттігін айқындау қабілеті.</p> <p>Дербестігі: басқа мамандар мен консилиумдардың консультациялары нәтижелерін жүйелі бақыланатын түсіндіру.</p> <p>Жауапкершілігі: басқа мамандар мен консилиумдардың консультациялары нәтижелерін түсіндіру үшін.</p> <p>Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>Мамандар мен сарапшылар консультацияларының қажеттілігін айқындау; Консультанттар қорытындыларын біріктірілген талдауды жүргізу; Консультанттар мен консилиумдардың қорытындыларын дұрыс түсіндіру.</p>	<p>Нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік нұсқаулар және әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары.</p> <p>Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласындағы патологиялық процестердің және ауру ағымының, аурудың этиологиясы мен патогенезінің, аурудың клиникалық көрінісін ің заңдылықтары.</p> <p>Осы нозология кезінде қажетті зертханалық-диагностикалық зерттеулер, мамандар мен сарапшылардың консультациялары.</p>
<p>16.6. Консультанттардың қорытындыларын салыстыру</p>			
16.6.	<p>Консультанттардың қорытындыларын салыстыру және солардың негізінде жүйке жүйесі зақымданған пациентті тексеру және емдеу</p>	<p>Мамандар мен сарапшылар консультацияларының қажеттілігін айқындау; Консультанттар қорытындыларын біріктірілген талдауды</p>	<p>Нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік нұсқаулар және әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары.</p>

	<p>жоспарына өзгерістер енгізу қабілеті. Дербестігі: басқа мамандар мен консилиумдардың консультациялары нәтижелерін жүйелі бақыланатын түсіндіру, консультанттардың қорытындыларын салыстыру. Жауапкершілігі: консультанттардың қорытындыларын салыстыру үшін Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>жүргізу; Консультанттар мен консилиумдардың қорытындыларын дұрыс түсіндіру.</p>	<p>Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласындағы патологиялық процестердің және ауру ағымының, аурудың этиологиясы мен патогенезінің, аурудың клиникалық көрінісінің заңдылықтары. Осы нозология кезінде қажетті зертханалық-диагностикалық зерттеулер, мамандар мен сарапшылардың консультациялары.</p>
<p>16.7. Нейрохирургиялық патологиясы бар пациентке клиникалық диагноз қою.</p>			
<p>16.7.</p>	<p>Жүйке жүйесінің патологиясы бар пациентті қарау және консультация беру; неврологиялық ауруы бар пациенттерге шұғыл көмек көрсету; клиникалық диагноз қою қабілеті. Дербестігі: пациент жағдайының қиындығын бағалау. Емдік көмек, медициналық оңалту нұсқауларын қалыптастыру. Пациенттің емделуін қадағалау, бақылау. Жауапкершілігі: клиникалық диагнозды дұрыс қою үшін. Күрделілігі: жоғары</p>	<p>Ауру туралы ақпарат алу. Неврологиялық аурудың ортақ және өзіндік белгілерін анықтау. Миы зақымданған, коматозалық жағдайда жатқан науқастардағы ошақтық неврологиялық симптоматиканы анықтау. Науқастың жағдайының ауырлығын бағалау, оны бұл жағдайдан шығару үшін қажетті шаралар қабылдау, оның ішінде жансақтау шараларының қажеттілігін айқындау. Алынған деректерді түсіндіру, ауруханаға жатқызу айғақтарын айқындау. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің ауруларына сараланған диагноз жүргізу әдістемесі. Клиникалық диагнозды дұрыс қою. Жансақтау шараларының бағдарламасын айқындау. Науқастың еңбекке жарамдылығы мәселесін шешу.</p>	<p>Денсаулық сақтау туралы заңнама негіздері және денсаулық сақтау ұйымдары мен мекемелерінің қызметін айқындайтын директивтік құжаттар. Нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік нұсқаулар және әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің қалыпты және патологиялық физиологиясының негізгі сұрақтары. Организмде патологиялық процестердің пайда болу себептері, олардың даму механизмі. Негізгі неврологиялық аурулардың клиникалық симптоматикасы, олардың профилактикасы, диагностикасы және емделуі. Нейрохирургиядағы шекті жағдайлардың клиникалық симптоматикасы. Неврологиялық кемшілігі бар науқастарды хирургиялық емдеудің</p>

		Жүйке жүйесі зақымданған пациентке немесе оның өкілдеріне диагностика мен емдеу әдістерінің қауіпсіздік деңгейі туралы ақпарат беру.	айғақтары мен қарсы айғақтары. Иммунобиология негіздері, генетиканың, неврологиядағы генетиканың жалпы сұрақтары.
16.8. Нейрохирургиялық патологиясы бар пациентке диагностикалық рәсімдер мен іс-шараларды уақтылы жүргізуді жүзеге асыру немесе қамтамасыз ету.			
16.8.	Жүйке жүйесі зақымданған пациентке диагностикалық рәсімдер мен іс-шараларды жоспарлау, қамтамасыз ету немесе жүзеге асыру қабілеті. Дербестігі: Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары бар пациентке диагностикалық іс-шаралардың жүзеге асырылуын қамтамасыз ету және бақылау. Жауапкершілігі: жүйке жүйесі зақымданған пациентке диагностикалық іс-шараларды жүргізудің білікті жоспарын жасау, жүйке жүйесі зақымданған пациентке диагностикалық іс-шаралар мен рәсімдерді жүргізудің уақтылылығы мен сапасы үшін. Күрделілігі: жоғары.	Жүйке жүйесі зақымданған пациентке қандай да бір диагностикалық рәсімдер мен іс-шараларды жүргізу қажеттілігін айқындау.	Нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік нұсқаулар және әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласындағы патологиялық процестердің және ауру ағымының, аурудың этиологиясы мен патогенезінің, аурудың клиникалық көрінісінің заңдылықтары. Осы нозология кезінде қажетті диагностика әдістері.
16.9. Диагностикалық іс-шараларды жүргізу кезінде нейрохирургиялық патологиясы бар пациент үшін қауіпті бағалау.			
16.9.	Диагностикалық іс-шараларды жүргізу кезінде пациент үшін қауіпті бағалау қабілеті. Дербестігі: диагностикалық іс-шараларды жүргізу	Диагностикалық іс-шараларды жүргізу кезінде науқас үшін қауіпті айқындау. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласында диагностикалық іс-	Нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік нұсқаулар және әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары. Диагностикалық

	кезінде пациент үшін қауіпті бағалауды жүйелі бақыланатын жүзеге асыру. Жауапкершілігі: диагностикалық іс-шараларды жүргізу кезінде әрбір пациенттің қауіпсіздігі мен саламаттылығы үшін Күрделілігі: жоғары.	шараларды жүргізу кезінде науқас үшін қауіпті дұрыс бағалау.	зерттеулерді жүргізудің айғақтары, қарсы айғақтары, артықшылықтары, қауіпсіздігі мен қауіп. Медициналық қызметтер көрсету сапасын сараптау жөніндегі нормативтік-құқықтық актілер.
16.10. Нейрохирургиялық патологиясы бар пациентті динамикалық қарауды жүргізу, қажет болған жағдайда, тексеру жоспарын түзету.			
16.10.	Неврологиялық кемшілік, ауру динамикасын бағалау қабілеті; Дербестігі: патологиялық процесс белсенділігінің динамикасын жүйелі бақыланатын бағалау; Жауапкершілігі: қажет болған жағдайда, тексеру жоспарын түзете отырып, патологиялық процесс белсенділігінің динамикасын сапалы бағалау үшін; Күрделілігі: жоғары.	Пациентті динамикалық қарауды жүзеге асыру. Клиникалық көрініс өзгерістерін айқындау. Патологиялық процесс белсенділігінің динамикасын бағалау. Қажет болған жағдайда, тексеру жоспарын түзету.	Нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік нұсқаулар және әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары. Диагностикалық зерттеулерді жүргізудің айғақтары, қарсы айғақтары, артықшылықтары, қауіпсіздігі мен қауіп. Медициналық қызметтер көрсету сапасын сараптау жөніндегі нормативтік-құқықтық актілер.
17. «Нейрохирургия (ересектер, балалар) кіші саласындағы ауруларды емдеу.			
17.1. Бассүйек-ми жарақаты мен оның салдарын, инсультті хирургиялық және консервативті емдеу: бассүйектің декомпрессивті трепанациясы; бассүйек ішіндегі гематоманы алу; бассүйекшілік қысым датчигін орнату; бассүйектің ішке қарай сынуын, мидың зақымын бастапқы хирургиялық өңдеу; бассүйек кемістігінің пластикасы			
17.1.	Бассүйек-ми жарақатының сипаты мен дәрежесін айқындау, шұғыл неврологиялық жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету және жүйке жүйесі зақымданған пациентке білікті емдеу-диагностикалық шараларды тағайындау қабілеті. Дербестігі: бассүйек-ми жарақаты кезінде	Пациент жағдайының ауырлығын бағалау, оны бұл жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау, оның ішінде жансақтау іс-шараларының қажеттілігін айқындау. Жүйке жүйесі зақымданған пациентке қажетті инвазивті емес және инвазивті емдеу-сауықтыру шараларын дұрыс жүргізу. Жүйке жүйесі зақымданған	Нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік нұсқаулар және әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласындағы мүшелер мен жүйелер ауруларының этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласындағы

	<p>білікті медициналық көмекті жүйелі бақыланатын жүзеге асыру. Жауапкершілігі: бассүйек-ми жарақатының сипаты мен дәрежесін уақтылы диагностикалау, пациентті нейрохирургиялық тексеруге уақтылы жіберу және жүйесі зақымданған пациентке жүргізілген білікті емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділігін бағалау үшін. Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>пациентке жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділік критерийлерін айқындау (мидың КТ және МРТ, ЭЭГ, ЭхоЭГ, көз жанарын қарау, нейрохирургтің консультациясы). «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» саласындағы емдеу-диагностикалық шаралар барысында бассүйек-ми жарақатының клиникалық көріністерінің айқын көрінуін салыстыруды жүргізу. Қажетті нейрохирургиялық операцияларды жүргізе білуі: бассүйектің декомпрессивті трепанациясы; бассүйек ішіндегі гематоманы алу; бассүйекшілік қысым датчигін орнату; бассүйектің ішке қарай сынуын, мидың зақымын бастапқы хирургиялық өңдеу; бассүйек кемістігінің пластикасы</p>	<p>инвазивті іс-шаралар жүргізу кезіндегі айғақтар, қауіптер мен асқынулар. Неврологиялық ауруы бар науқастарды хирургиялық емдеу айғақтары, қарсы айғақтары. Жүйке ауруларының клиникасындағы фармакотерапия негіздері. Шұғыл неврологиялық жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету әдістемесі. Бассүйек-ми жарақаты бар пациентке жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділік критерийлері</p>
<p>17.2. Омыртқа мен жұлынның, перифериялы жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттарын хирургиялық емдеу: реконструктивті-тұрақтандырушы, декомпрессивті операциялар; омыртқа мен жұлынның ісігін алу; невролиз, перифериялық жүйке мен өрімдерді тігу және олардың пластикасы.</p>			
<p>17.2.</p>	<p>Омыртқа мен жұлынның, перифериялы жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттарының сипаты мен дәрежесін айқындау қабілеті. Жауапкершілігі: омыртқа мен жұлынның сипаты мен дәрежесін уақтылы айқындау, пациентті нейрохирургиялық тексеруге уақтылы</p>	<p>Пациент жағдайының ауырлығын бағалау, оны бұл жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау, оның ішінде жансақтау іс-шараларының қажеттілігін айқындау. Жүйке жүйесі зақымданған пациентке қажетті инвазивті емес және инвазивті емдеу-сауықтыру шараларын дұрыс жүргізу.</p>	<p>Нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік нұсқаулар және әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласындағы мүшелер мен жүйелер ауруларының этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы. Нейрохирургия (ересектер,</p>

	<p>жіберу және емдеу, пациентке жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділігін бағалау үшін. Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>Омыртқасы мен жұлыны зақымданған пациентке жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділік критерийлерін айқындау (мидың КТ және МРТ, ЭЭГ, ЭхоЭГ, көз жанарын қарау, нейрохирургтің консультациясы). Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласындағы емдеу-диагностикалық шаралар барысында бассүйек-ми жарақатының клиникалық көріністерінің айқын көрінуін салыстыруды жүргізу. Қажетті нейрохирургиялық операцияларды жүргізе білуі: бассүйектің реконструктивті-тұрақтандырушы, декомпрессивті операциялары; омыртқа мен ми ісігін алу; невролиз, перифериялық жүйке мен өрімдерді тігу және олардың пластикасы.</p>	<p>балалар) саласындағы инвазивті іс-шаралар жүргізу кезіндегі айғақтар, қауіптер мен асқынулар. Неврологиялық ауруы бар науқастарды хирургиялық емдеу айғақтары, қарсы айғақтары. Жүйке ауруларының клиникасындағы фармакотерапия негіздері. Шұғыл неврологиялық жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету әдістемесі. Бассүйек-ми жарақаты бар пациентке жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділік критерийлері</p>
<p>17.3 Мидағы ісіктерді хирургиялық емдеу: нейронавигацияны, нейромониторингі пайдалана отырып, мидағы ісіктерді микрохирургиялық жолмен алып тастау; мидағы ісіктерді трансанзальды және трансоральды алып тастау</p>			
<p>17.3.</p>	<p>ОЖЖ ісігін уақтылы диагностикалау, шұғыл неврологиялық жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету және жүйке жүйесі зақымданған пациентке білікті емдеу-диагностикалық шараларды тағайындау қабілеті. Дербестігі: ОЖЖ ісігі кезінде білікті шұғыл медициналық көмекті жүйелі бақыланатын</p>	<p>Пациент жағдайының ауырлығын бағалау, оны бұл жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау, оның ішінде жансақтау іс-шараларының қажеттілігін айқындау. Жүйке жүйесі зақымданған пациентке қажетті инвазивті емес және инвазивті емдеу-сауықтыру шараларын дұрыс жүргізу. Жүйке жүйесі зақымданған</p>	<p>Нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік нұсқаулар және әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласындағы мүшелер мен жүйелер ауруларының этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласындағы</p>

	<p>жүзеге асыру. Жауапкершілігі: ОЖЖ ісігін уақтылы диагностикалау және пациентті нейрохирургиялық тексеру мен емделуге уақтылы жіберу үшін. Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>пациентке жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділік критерийлерін пайдалану (мидың КТ және МРТ, ЭЭГ, ЭхоЭГ, көз жанарын қарау, нейрохирургтің консультациясы). Пациентті нейрохирургиялық тексеру мен емделуге уақтылы жіберу. Нейрохирургиялық операцияларды жүргізе білу: нейронавигацияны, нейромониторингті пайдалана отырып, мидағы ісіктерді микрохирургиялық жолмен алып тастау; мидағы ісіктерді трансасальды және трансоральды алып тастау</p>	<p>инвазивті іс-шаралар жүргізу кезіндегі айғақтар, қауіптер мен асқынулар. Неврологиялық ауруы бар науқастарды хирургиялық емдеу айғақтары, қарсы айғақтары. Жүйке ауруларының клиникасындағы фармакотерапия негіздері. Шұғыл неврологиялық жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету әдістемесі. Бассүйек-ми жарақаты бар пациентке жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділік критерийлері.</p>
<p>17.4 Ми мен жұлынның тамырдағы аномалияларын хирургиялық емдеу: ми мен жұлынның тамырдағы аномалиялары кезінде эндоваскулярлық және транскраниальдық операциялар</p>			
17.4	<p>Ми мен жұлынның тамырдағы ауруларының клиникалық көріністерін анықтау, шұғыл неврологиялық жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету және жүйке жүйесі зақымданған пациентке білікті емдеу-диагностикалық шараларды тағайындау қабілеті. Дербестігі: мидың немесе жұлынның қан айналымы бұзылған кезде білікті медициналық көмекті жүйелі бақыланатын жүзеге асыру. Жауапкершілігі: ми мен жұлынның</p>	<p>Пациент жағдайының ауырлығын бағалау, оны бұл жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау, оның ішінде жансақтау іс-шараларының қажеттілігін айқындау. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласында инвазивті араласуға пациенттің ақпараттық келісін ресімдеу. Зерттеудің арнайы әдістерінің қажеттілігін айқындау (зертханалық, рентгенологиялық, функционалдық), алынған деректерді түсіндіру, ауруханаға жатқызу айғақтарын айқындау. Науқастың</p>	<p>Нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік нұсқаулар және әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары. Ми мен жұлынның қанмен жабдықталуының анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласындағы мүшелер мен жүйелер ауруларының этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласында іс-шаралар жүргізу кезіндегі айғақтар, қауіптер мен асқынулар.</p>

	<p>тамырдағы ауруларының сипатын уақтылы диагностикалау, жүйке жүйесі зақымданған пациентке жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділігін бағалау үшін. Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>неврологиялық ауруын сараланған диагностикалауды жүргізу. Аурудың ағымын бағалау, ықтимал асқынуды болжау және олардың профилактикасын жүзеге асыру. Неврологиялық пациентке қажетті инвазивті емес және инвазивті емдеу-сауықтыру шараларын дұрыс жүргізу. Неврологиялық пациентке жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділік критерийлерін пайдалану (ми тамырларын дуплексті зерттеу, мидың немесе жұлынның МР-ангиографиясы, (нейрохирургтің, ангиохирургтің консультациясы). Нейрохирургиялық операцияларды жүргізе білуі: ми мен жұлынның тамырдағы аномалиялары кезінде эндоваскулярлық және транскраниальдық операциялар</p>	<p>Неврологиялық ауруы бар науқастарды хирургиялық емдеу айғақтары, қарсы айғақтары. Шұғыл неврологиялық жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету әдістемесі. Жүйке ауруларының клиникасындағы фармакотерапия негіздері. Жүйке жүйесі зақымданған пациентке жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділік критерийлері.</p>
<p>17.5. Функционалды нейрохирургия: қимылдың бұзылуы, ауру синдромы кезіндегі хирургиялық операциялар.</p>			
<p>17.14.</p>	<p>Нейрохирургиялық араласуды талап ететін қимылдың бұзылуының клиникалық көріністерін, ауру синдромдарын анықтау қабілеті. Дербестігі: білікті медициналық көмекті жүйелі бақыланатын жүзеге асыру Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>Пациент жағдайының ауырлығын бағалау, оны бұл жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау, оның ішінде жансақтау іс-шараларының қажеттілігін айқындау. Жүйке жүйесі зақымданған пациентке қажетті инвазивті емес және инвазивті емдеу-сауықтыру шараларын</p>	<p>Нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік нұсқаулар және әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары. Жүйке жүйесінің анатомиясы, эмбриологиясы мен топографиялық анатомиясы. Мидың қанмен жабдықталуының</p>

		<p>дұрыс жүргізу. Неврологиялық пациентке жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділік критерийлерін пайдалану (ми тамырларын дуплексті зерттеу, мидың КТ және МРТ, мидың МР-ангиографиясы, (нейрохирургтің, ангиохирургтің, эпилептологтың консультациясы). Нейрохирургиялық операцияларды жүргізе білуі: қимылдың бұзылуы, ауру синдромы, эпилепсия кезінде.</p>	<p>анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласындағы мүшелер мен жүйелер ауруларының этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласында инвазивті іс-шаралар жүргізу кезіндегі айғақтар, қауіптер мен асқынулар. Неврологиялық ауруы бар науқастарды хирургиялық емдеу айғақтары, қарсы айғақтары. Жүйке ауруларының клиникасындағы фармакотерапия негіздері. Шұғыл неврологиялық жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету әдістемесі. Жүйке жүйесі зақымданған пациентке жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділік критерийлері.</p>
<p>17.15. Жүйке жүйесі зақымданған пациентке немесе оның өкілдеріне емдеу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі, олардың қауіпсіздік деңгейі, сондай-ақ пайдаланылатын құралдар мен медициналық мақсаттағы бұйымдар туралы ақпарат беру.</p>			
17.15.	<p>Емдеу іс-шараларын жүргізу кезінде науқас үшін төнетін қауіпті, пайдаланылатын құралдар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды бағалау, пациентке немесе оның өкілдеріне емдеу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы ақпарат беру қабілеті. Дербестігі: емдеу іс-шараларын жүргізу кезінде науқас үшін қауіпті бағалауды жүйелі бақыланатын</p>	<p>Емдеу іс-шараларын жүргізу кезінде науқас үшін төнетін қауіпті айқындау. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласында емдеу іс-шараларын жүргізу кезінде науқас үшін қауіпті дұрыс бағалау.</p>	<p>Нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік нұсқаулар және әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары. Емдеу іс-шараларын жүргізудің айғақтары, қарсы айғақтары, артықшылықтары, қауіпсіздігі мен қауіпі. Медициналық қызметтер көрсету сапасын сараптау жөніндегі нормативтік-құқықтық актілер.</p>

	жүзеге асыру. Жауапкершілігі: емдеу іс-шараларын жүргізу кезінде әрбір пациенттің қауіпсіздігі мен саламаттылығы Күрделілігі: жоғары.		
18. «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» кіші саласында аурудың өту ағымын болжау және олардың асқынуының профилактикасы.			
18.1. Қауіп дәрежесін айқындау және асқынудың туындауын болжау.			
18.1.	Қауіп дәрежесін айқындау және асқынудың туындауын болжау қабілеті. Дербестігі: қауіп дәрежесін айқындауды және асқынудың туындауын болжауды жүйелі бақыланатын жүзеге асыру. Жауапкершілігі: қауіп дәрежесін айқындау және асқынудың туындауын болжау үшін. Күрделілігі: қауіп дәрежесін айқындау және асқынудың туындауын болжау пациенттің қауіпсіздігі мен саламаттылығын айқындайтындықтан, жоғары.	Жүйке жүйесі зақымданған пациентті емдеу процесінде асқынудың туындауының алдын алу үшін тексеру және емдеу жоспарын дұрыс айқындау. Жүйке жүйесі зақымданған пациентті емдеу процесінде асқынудың туындау ықтималдығын айқындайтын факторларды уақтылы айқындау. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласындағы емдеу-диагностикалық шаралар барысында патологиялық процестің айқын көрінуін салыстыруды жүргізу.	Нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік нұсқаулар және әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласындағы патологиялық процестердің және ауру ағымының, аурудың этиологиясы мен патогенезінің, мүшелер мен органдар ауруының клиникалық симптоматикасының заңдылықтары. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласында асқынудың туындауын болжау.
18.2. Қайтадан туындаған асқынуды анықтау.			
18.2.	Жүйке жүйесі зақымданған пациентте қайтадан туындаған асқынуды анықтау қабілеті. Дербестігі: жүйке жүйесі зақымданған пациентте қайтадан туындаған асқынуды анықтауды жүйелі бақыланатын жүзеге асыру. Жауапкершілігі: қайтадан туындаған асқынуды анықтау үшін. Күрделілігі: қайтадан	Жүйке жүйесі зақымданған пациентте негізгі аурудың асқинуын уақтылы анықтауға мүмкіндік беретін емдеу-диагностикалық іс-шаралардың тиімділігін дұрыс бағалау.	Нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік нұсқаулар және әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласындағы мүшелер мен органдар ауруының этиологиясы мен патогенезі. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласындағы ықтимал асқинулар.

	туындаған асқынуды анықтау пациенттің қауіпсіздігі мен саламаттылығын айқындайтындықтан, жоғары.		
18.3. Хал-жайы нашарлауының ықтимал жағдайларында науқастың іс-әрекеті бойынша нұсқау.			
18.3.	Хал-жайы нашарлауының ықтимал жағдайларында науқастың іс-әрекеті бойынша нұсқау беру қабілеті. Дербестігі: хал-жайы нашарлауының ықтимал жағдайларында науқастың іс-әрекеті бойынша нұсқау беруді жүйелі бақыланатын жүзеге асыру. Жауапкершілігі: хал-жайы нашарлауының ықтимал жағдайларында науқастың іс-әрекеті бойынша нұсқау беру үшін. Күрделілігі: орташа.	Жүйке жүйесі зақымданған пациенттің хал-жайы нашарлауының ықтимал жағдайларын уақтылы болжауға мүмкіндік беретін емдеу-диагностикалық іс-шаралардың тиімділігін дұрыс бағалау. Денсаулығы нашарлауының ықтимал жағдайлары туралы пациентті хабардар ету. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласында хал-жайы нашарлауының ықтимал жағдайлары кезінде пациенттермен қарым-қатынас жасаудың коммуникативтік дағдысы.	Нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік нұсқаулар және әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары. Жүйке жүйесі зақымданған пациенттің хал-жайы нашарлауының ықтимал жағдайлары.
20. «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» кіші саласында ауруға шалдығуды азайтуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру.			
20.1. . Вербальды, бейне және баспасөз құралдарын пайдалана отырып, пациенттер, тұрғындар арасында ауруға шалдығуды азайтуға бағытталған санитариялық-ағарту қызметін жүргізу.			
20.1.	Пациенттер, тұрғындар арасында ауруға шалдығуды азайтуға бағытталған санитариялық-ағарту қызметін жүргізу қабілеті. Дербестігі: пациенттер, тұрғындар арасында ауруға шалдығуды азайтуға бағытталған санитариялық-ағарту	Вербальды, бейне және баспасөз құралдарын пайдалана отырып, пациенттер, тұрғындар арасында санитариялық-ағарту жұмысын жүргізу. Коммуникативтік дағды.	Нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік нұсқаулар және әдістемелік нұсқаулықтар, клиникалық хаттамалар (клиникалық басшылықтар) стандарттары. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласындағы аурулар мен жағдайлардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы,

	<p>қызметін жүргізуді жүйелі бақыланатын жүзеге асыру. Жауапкершілігі: пациенттер, тұрғындар арасында ауруға шалдығуды азайтуға бағытталған санитариялық-ағарту қызметі үшін. Күрделілігі: орташа.</p>		<p>диагностикасының, емдеудің, сондай-ақ профилактикасының заманауи әдістері мен тәсілдері.</p>
<p>20.2. Нейрохирургиялық сырқаты бар науқастарды сауықтыру жөніндегі нұсқау.</p>			
20.2.	<p>Нейрохирургиялық сырқаты бар науқастарды сауықтыру жөніндегі нұсқау жүргізуге қабілеті. Дербестігі: бойынша нұсқау беруді жүйелі бақыланатын жүзеге асыру. Жауапкершілігі: нейрохирургиялық науқасты сауықтырудың алдағы перспективаға арналған тактика бойынша нұсқау беру үшін. Күрделілігі: орташа.</p>	<p>Нейрохирургиялық науқасқа сауықтырудың алдағы перспективаға арналған тактикасы жөнінде ақпарат беру. Нейрохирургиялық науқасқа келешекте амбулаториялық-профилактикалық немесе стационарлық шараларды жүргізу тактикасы бойынша ұсынымдар беру. Емдеу аяқталған соң емделу-еңбек ету ұсынымдарын беру. Саламатты өмір салты қағидаттарын насихаттау.</p>	<p>Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласында пациенттің келешектегі жағдайын болжау. Жүргізілген емдеуден кейін нейрохирургиялық науқасты сауықтырудың алдағы перспективасына арналған әдістемелері. Саламатты өмір салты қағидаттары.</p>
<p>Оның ішінде «Нейрохирургия (ересектер, балалар) кіші саласындағы сарапшы дәрігерлер үшін.</p>			
<p>21. Денсаулық сақтау ұйымдарының бөлімшелері қызметінің тиімділігін талдай отырып, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сыртқы және ішкі сараптама жүргізу</p>			
<p>21.1. Медициналық ұйым қызметінің денсаулық сақтау саласында белгіленген стандарттарға сәйкестігін талдау</p>			
21.1	<p>Медициналық ұйым қызметінің денсаулық сақтау саласында белгіленген стандарттарға сәйкестігін талдау жүргізуге қабілеті Дербестігі медициналық ұйым қызметінің денсаулық сақтау саласында белгіленген стандарттарға сәйкестігін талдау</p>	<p>Медициналық көмек көрсету технологиясының денсаулық сақтау саласында белгіленген стандарттарға сәйкестігін бағалау; Қамтамасыз етілуін және кадрлық және материалдық-техникалық ресурстарды пайдаланудың тиімділігін бағалау; Медициналық</p>	<p>Денсаулық сақтау туралы заңнама негіздері және денсаулық сақтау ұйымдары мен мекемелерінің қызметін айқындайтын директивтік құжаттар. Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік ұсынымдардың және әдістемелік нұсқаулардың медициналық көрсетілетін қызметтердің сапасына сыртқы және ішкі</p>

	<p>жүргізуде Жауапкершілігі: медициналық ұйым қызметінің денсаулық сақтау саласында белгіленген стандарттарға сәйкестігін талдауды дұрыс жүргізу үшін Күрделілігі: жоғары</p>	<p>көрсетілетін қызметтердің сапасына негізделген шағымдардың саны бойынша және пациенттерге және (немесе) олардың туыстарына сауалнама жүргізу арқылы азаматтардың көрсетілетін медициналық көмектің деңгейі мен сапасына қанағаттану дәрежесін айқындау; Пациенттердің тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемін алуға құқығын сақтауын бағалау және пациенттерге жүргізілетін инвазивті араласу туралы ақпарат беру</p>	<p>сараптама жүргізу жөніндегі талаптары Медициналық көрсетілетін қызметтердің сапасына сараптама жүргізу қағидаттары мен әдістері.</p>
<p>21.2 Денсаулық сақтау стандарттарына сәйкес халыққа көрсетілетін медициналық қызметтер көлемінің орындалуын бақылау.</p>			
21.2	<p>Денсаулық сақтау стандарттарына сәйкес халыққа көрсетілетін медициналық қызметтер көлемінің орындалуына бақылау жүргізу қабілеті. Дербестігі денсаулық сақтау стандарттарына сәйкес халыққа көрсетілетін медициналық қызметтер көлемінің орындалуына бақылау жүргізуде. Жауапкершілігі: денсаулық сақтау стандарттарына сәйкес халыққа көрсетілетін медициналық қызметтер көлемінің орындалуына бақылауды дұрыс жүргізу үшін. Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>Денсаулық сақтау стандарттарына сәйкес халыққа көрсетілетін медициналық қызметтер көлемінің орындалуын талдау және бақылау</p>	<p>Денсаулық сақтау туралы заңнама негіздері және денсаулық сақтау ұйымдары мен мекемелерінің қызметін айқындайтын директивтік құжаттар. Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік ұсынымдардың және әдістемелік нұсқаулардың медициналық көрсетілетін қызметтердің сапасына сыртқы және ішкі сараптама жүргізу жөніндегі талаптары Медициналық көрсетілетін қызметтердің сапасына сараптама жүргізу қағидаттары мен әдістері.</p>
<p>21.3 Медициналық қызмет нәтижелерінің түйінді көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу</p>			

21.3	<p>Медициналық қызмет нәтижелерінің түйінді көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу қабілеті</p> <p>Дербестігі медициналық қызмет нәтижелерінің түйінді көрсеткіштеріне мониторинг жүргізуде Жауапкершілігі: медициналық қызмет нәтижелерінің түйінді көрсеткіштеріне дұрыс мониторинг жүргізу үшін.</p> <p>Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>Медициналық қызмет нәтижелерінің түйінді көрсеткіштерін мониторингілеу мен бақылаудың бірыңғай жүйесін құру</p> <p>Түйінді көрсеткіштерді орындау, іске асыру мерзімдерін сақтау жоспарын іске асыру</p> <p>Түйінді көрсеткіштерді орындау, іске асыру мерзімдерін сақтау мәндерінің өзгеру серпінін талдау</p> <p>Медициналық қызмет нәтижелерінің түйінді көрсеткіштерінің келеңсіз өзгеру серпінінің себептерін анықтау</p>	<p>Денсаулық сақтау туралы заңнама негіздері және денсаулық сақтау ұйымдары мен мекемелерінің қызметін айқындайтын директивтік құжаттар.</p> <p>Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік ұсынымдардың және әдістемелік нұсқаулардың медициналық көрсетілетін қызметтердің сапасына сыртқы және ішкі сараптама жүргізу жөніндегі талаптары</p> <p>Медициналық қызмет нәтижелерінің түйінді көрсеткіштерін мониторингілеудің қағидаттары мен әдістері</p>
21.4 Денсаулық сақтау субъектісінің есепке алу және есеп беру құжаттамасын талдау			
21.4	<p>Денсаулық сақтау субъектісінің есепке алу және есеп беру құжаттамасына талдау жүргізу қабілеті.</p> <p>Дербестігі денсаулық сақтау субъектісінің есепке алу және есеп беру құжаттамасына талдау жүргізуде.</p> <p>Жауапкершілігі: денсаулық сақтау субъектісінің есепке алу және есеп беру құжаттамасына талдауды дұрыс жүргізу үшін.</p> <p>Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>Денсаулық сақтау субъектісінің есепке алу және есеп беру құжаттамасын мынадай параметрлер бойынша бағалау:</p> <ul style="list-style-type: none"> • анамнезді жинау сапасы; • диагностикалық зерттеу жүргізудің толықтығы мен негізділігі; • аурухана жатқызылғанға дейінгі кезеңде жүргізілген зерттеулердің нәтижелерін ескере отырып, алғашқы 3 күн ішінде қойылған клиникалық диагноздың дұрыстығы, уақтылылығы және негізділігі; • емдеуде болуының, осы нысанда (амбулаторлық-емханалық, стационарлық, стационарды алмастыратын) 	<p>Денсаулық сақтау туралы заңнама негіздері және денсаулық сақтау ұйымдары мен мекемелерінің қызметін айқындайтын директивтік құжаттар.</p> <p>Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік ұсынымдардың және әдістемелік нұсқаулардың медициналық көрсетілетін қызметтердің сапасына сыртқы және ішкі сараптама жүргізу жөніндегі талаптары</p> <p>Неврологиялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникасы және оларды емдеу.</p> <p>Медициналық көрсетілетін қызметтер сапасына сараптама жүргізу қағидаттары мен әдістері.</p>

		<p>медициналық көмек алуының негізділігі;</p> <ul style="list-style-type: none"> • мамандар консультациясының уақтылылығы мен сапасы; • емдік, оның ішінде диспансерлік, профилактикалық және оңалтушы шараларды жүргізудің көлемі, сапасы және негізділігі; • медициналық араласудан кейінгі асқыну; • қол жеткізілген нәтиже; • көрсетілген медициналық көмектің сапасына қанағаттану; медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы. 	
21.5. «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша клиникалық аудит жүргізу			
21.5.	<p>«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша клиникалық аудит жүргізу қабілеті Дербестігі «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша клиникалық аудит жүргізуде Жауапкершілігі: «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша клиникалық аудитті дұрыс жүргізу үшін Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>Жүргізілген емдеу-диагностикалық шаралардың денсаулық сақтау саласында белгіленген стандарттарға сәйкестігі тұрғысынан ретроспективті және/немесе ағымдағы мұқият талдау арқылы клиникалық аудит жүргізу.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Анемнезді жинау сапасын бағалау • Диагностикалық зерттеулердің сәйкестігін бағалау • Клиникалық диагноз қоюдың дұрыстығы мен дәлдігін бағалау • Мамандар консультациясының уақтылылығы мен сапасын бағалау • Тағайындалған емдеу шараларын бағалау 	<p>Денсаулық сақтау туралы заңнама негіздері және денсаулық сақтау ұйымдары мен мекемелерінің қызметін айқындайтын директивтік құжаттар. Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік ұсынымдардың және әдістемелік нұсқаулардың медициналық көрсетілетін қызметтердің сапасына сыртқы және ішкі сараптама жүргізу жөніндегі талаптары Неврологиялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникасы және оларды емдеу. Медициналық көрсетілетін қызметтер сапасына сараптама жүргізу қағидаттары мен әдістері.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Ауруханаға жатқызудан бас тартудың негізділігін бағалау • Стационарлардың қабылдау бөлімшелерінде медициналық көмек көрсетудің сапасын бағалау • Жедел жәрдем станцияларымен (бөлімшелерімен) сабақтастықтың бар-жоғын бағалау, Халықтың медициналық қызметке қол жеткізуін бағалау. 	
21.6. Медициналық қызметтердің сапасы саласында қауіп факторларын айқындау және орын алған проблемалар туралы басшылықты хабардар ету			
21.6.	<p>Медициналық қызметтердің сапасы саласында қауіп факторларын айқындау және орын алған проблемалар туралы басшылықты уақтылы хабардар ету қабілеті</p> <p>Дербестігі медициналық қызметтердің сапасы саласында қауіп факторларын айқындауда және орын алған проблемалар туралы басшылықты уақтылы хабардар етуде</p> <p>Жауапкершілігі: қауіп факторларын айқындау және орын алған проблемалар туралы басшылықты уақтылы хабардар ету үшін</p> <p>Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласында қауіп факторларын айқындау</p> <p>Қауіптер мен туындайтын проблемаларды бағалау, талдау</p> <p>Тиісті басқарушылық шешім қабылдау үшін талдау нәтижесінде анықталған проблемалар туралы денсаулық сақтау ұйымының басшылығына хабарлау</p> <p>Ауруханаішілік комиссиялардың қызметін талдау</p>	<p>Денсаулық сақтау туралы заңнама негіздері және денсаулық сақтау ұйымдары мен мекемелерінің қызметін айқындайтын директивтік құжаттар.</p> <p>Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік ұсынымдардың және әдістемелік нұсқаулардың медициналық көрсетілетін қызметтердің сапасына сыртқы және ішкі сараптама жүргізу жөніндегі талаптары</p>
21.7. Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сыртқы сараптама жүргізу			
21.7.	Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сыртқы сараптаманы сапалы	Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасының ішкі сараптамасының	Денсаулық сақтау туралы заңнама негіздері және денсаулық сақтау ұйымдары мен

	<p>жүргізу қабілеті Дербестігі медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сыртқы сараптаманы сапалы жүргізуде Жауапкершілігі: медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сыртқы сараптаманы сапалы жүргізу үшін Күрделілігі: жоғары</p>	<p>қағидаттарын сақтау, денсаулық сақтау ұйымының ішкі бақылау (аудит) қызметі қабылдаған шаралардың барабарлығы мен тиімділігі тұрғысынан тексерілетін кезеңдегі ішкі сараптама нәтижелерін талдау:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Міндетті сараптамаға жататын жағдайлардың ішкі сараптамасының нәтижелерін сараптау, • Пациенттердің өтініштерін қарау жағдайларын сараптау. • Медициналық қызметтердің сыртқы индикаторларын талдау <p>Денсаулық сақтау ұйымының ішкі бақылау (аудит) қызметі жұмысының сапасы мен объективтілігі туралы қорытынды шығару.</p>	<p>мекемелерінің қызметін айқындайтын директивтік құжаттар. Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік ұсынымдардың және әдістемелік нұсқаулардың медициналық көрсетілетін қызметтердің сапасына сыртқы және ішкі сараптама жүргізу жөніндегі талаптары</p>
<p>21.8. «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсетудің және медициналық құжаттама жүргізудің сапасы мәселелері бойынша ішкі істер, прокуратура және сот органдарының, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне консультативтік көмек көрсету.</p>			
<p>21.8.</p>	<p>«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету дің және медициналық құжаттама жүргізудің сапасы мәселелері бойынша ішкі істер, прокуратура және сот органдарының, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне консультативтік көмек көрсету қабілеті. Дербестігі «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша</p>	<p>Зерттеу объектісін сапалы дұрыс сипаттау Денсаулыққа зиян келтіру дәрежесін сапалы айқындау Сот медицинасы саласындағы зерттеулерді ұйымдастыру, жоспарлау және үйлестіру</p>	<p>Жүйке жүйесінің аурулары диагностикаласының және оларды емдеудің клиникалық хаттамалары. Денсаулық сақтау туралы заңнама негіздері және денсаулық сақтау ұйымдары мен мекемелерінің қызметін айқындайтын директивтік құжаттар. Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік ұсынымдардың және әдістемелік нұсқаулардың медициналық көрсетілетін қызметтердің сапасына сыртқы және ішкі сараптама жүргізу жөніндегі талаптары Денсаулыққа әртүрлі</p>

	<p>медициналық көмек көрсету дің және медициналық құжаттама жүргізудің сапасы мәселелері бойынша ішкі істер, прокуратура және сот органдарының, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне консультативтік көмек көрсетуде.</p> <p>Жауапкершілігі: «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету дің және медициналық құжаттама жүргізудің сапасы мәселелері бойынша ішкі істер, прокуратура және сот органдарының, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне консультативтік көмек көрсету үшін.</p> <p>Күрделілігі: жоғары</p>		<p>дәрежеде зиян келтіру белгілері</p>
<p>21.9. Медициналық қызметтер сапасы мәселелері бойынша медициналық-әлеуметтік сараптамалық комиссиялармен өзара іс-қимыл жасау</p>			
<p>21.9.</p>	<p>Медициналық қызметтер сапасы мәселелері бойынша медициналық-әлеуметтік сараптамалық комиссиялармен өзара іс-қимыл жасау қабілеті</p> <p>Дербестігі медициналық қызметтер сапасы мәселелері бойынша медициналық-әлеуметтік сараптамалық комиссиялармен өзара</p>	<p>Мүгедектікті және пациенттердің еңбекке қабілетінен айырылу дәрежесін дұрыс белгілеу мәселелері бойынша медициналық-әлеуметтік сараптамалық комиссиялармен өзара іс-қимыл жасау</p>	<p>ҚР Конституциясы; «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР Кодексі; «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» ҚР Заңы; «Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» ҚР Заңы; Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер; әлеуметтік гигиенаның теориялық негіздері, денсаулық сақтаудағы басқару жүйелері,</p>

	сапалы іс-қимыл жасауда Жауапкершілігі: медициналық қызметтер сапасы мәселелері бойынша медициналық-әлеуметтік сараптамалық комиссиялармен өзара сапалы іс-қимыл жасау үшін Күрделілігі: жоғары.		халық денсаулығының статистикасы, денсаулық сақтаудың критерийлері мен көрсеткіштері, еңбек туралы заңнама, еңбекті қорғау қағидалары мен нормалары
21.10. Медициналық қызметтер көрсетуді регламенттейтін құжаттарды әзірлеу			
21.10.	Медициналық қызметтер көрсетуді регламенттейтін құжаттарды сапалы әзірлеу қабілеті Дербестігі медициналық қызметтер көрсетуді регламенттейтін құжаттарды сапалы әзірлеуде Жауапкершілігі: медициналық қызметтер көрсетуді регламенттейтін құжаттарды сапалы әзірлеу үшін Күрделілігі: жоғары.	Медициналық қызметтер көрсетуді регламенттейтін құжаттарды әзірлеу Нормативтік-құқықтық құжаттарды әзірлеу жөніндегі жұмыс топтарын құру	Денсаулық сақтау туралы заңнама негіздері және денсаулық сақтау ұйымдары мен мекемелерінің қызметін айқындайтын директивтік құжаттар. Медициналық қызметтер көрсетуді регламенттейтін құжаттарды әзірлеу әдістері Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік ұсынымдардың және әдістемелік нұсқаулардың медициналық көрсетілетін қызметтердің сапасына сыртқы және ішкі сараптама жүргізу жөніндегі талаптары
21.11. Медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша ұйымның әлеуетін жоғарылату			
21.11.	Ұйымның әлеуетін жоғарылату рәсімдерін сапалы жүргізу қабілеті Дербестігі ұйымның әлеуетін жоғарылату рәсімдерін сапалы жүргізуде Жауапкершілігі: ұйымның әлеуетін жоғарылату рәсімдерін сапалы жүргізу үшін Күрделілігі: жоғары.	Кәсіпорынның ресурстарын (кадрлық, материалдық емес, материалдық) және көрсетілетін медициналық қызметтердің сапасын бағалау Кәсіпорынның ресурстық әлеуетін бағалау рәсімін ұйымдастыру Кәсіпорынның ресурстық әлеуетін пайдаланудың тиімділігін	Денсаулық сақтау туралы заңнама негіздері және денсаулық сақтау ұйымдары мен мекемелерінің қызметін айқындайтын директивтік құжаттар. Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік ұсынымдардың және әдістемелік нұсқаулардың медициналық көрсетілетін қызметтердің сапасына сыртқы және ішкі сараптама жүргізу жөніндегі талаптары

		жоғарылатуға бағытталған тетіктер мен іс-шараларды әзірлеу және оларды іске асыру	
21.12. Халыққа қызмет көрсетуде инновациялық технологияларды енгізу.			
21.12.	Халыққа қызмет көрсетуде инновациялық технологияларды енгізу қабілеті Дербестігі халыққа қызмет көрсетуде инновациялық технологияларды енгізуде Жауапкершілігі: халыққа қызмет көрсетуде инновациялық технологияларды енгізу үшін Күрделілігі: жоғары.	Нейрохирургия (ересектер, балалар) бойынша медициналық қызметтер көрсету шеңберінде халыққа қызмет көрсетуде инновациялық технологияларды енгізу	Денсаулық сақтау туралы заңнама негіздері және денсаулық сақтау ұйымдары мен мекемелерінің қызметін айқындайтын директивтік құжаттар. Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік ұсынымдардың және әдістемелік нұсқаулардың медициналық көрсетілетін қызметтердің сапасына сыртқы және ішкі сараптама жүргізу жөніндегі талаптары
22. «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша денсаулық сақтау ұйымдарының персоналын оқытуды және оларға әдістемелік көмек көрсетуді ұйымдастыру			
22.1. Денсаулық сақтау ұйымдары қызметкерлерінің пікірін зерделеу және персоналды сапаны жақсарту және ұйымда пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы хабардар ету			
22.1.	Денсаулық сақтау ұйымдары қызметкерлерінің пікірін зерделеу және персоналды сапаны жақсарту және ұйымда пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы хабардар ету қабілеті Дербестігі ұйым қызметкерлерінің пікірін зерделеуде және персоналды сапаны жақсарту және ұйымда пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету	Кәсіпорынның ресурстарын (кадрлық, қаржылық, материалдық емес), тиімділігін және көрсетілетін медициналық қызметтердің сапасын бағалау Кәсіпорын қызметіне қаржылық талдау жүргізу Кәсіпорын қызметіне салыстырмалы талдау жүргізу Кәсіпорынның ресурстық әлеуетін бағалау рәсімін ұйымдастыру Кәсіпорынның ресурстық әлеуетін пайдаланудың	Денсаулық сақтау туралы заңнама негіздері және денсаулық сақтау ұйымдары мен мекемелерінің қызметін айқындайтын директивтік құжаттар. Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік ұсынымдардың және әдістемелік нұсқаулардың медициналық көрсетілетін қызметтердің сапасына сыртқы және ішкі сараптама жүргізу жөніндегі талаптары

	жөніндегі шаралар туралы хабардар етуде Жауапкершілігі: ұйым қызметкерлерінің пікірін зерделеу және персоналды сапаны жақсарту және ұйымда пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы хабардар ету үшін Күрделілігі: жоғары.	тиімділігін жоғарылатуға бағытталған тетіктер мен іс-шараларды әзірлеу және оларды іске асыру	
22.2. «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтердің сапасы саласында медицина персоналын оқыту			
22.2.	«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтердің сапасы саласында медицина персоналын оқытуды жүргізу қабілеті Дербестігі «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтердің сапасы саласында медицина персоналын оқытуды жүргізуде Жауапкершілігі: «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтердің сапасы саласында медицина персоналын оқытуды сапалы жүргізу үшін Күрделілігі: жоғары.	«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтердің сапасы саласында медицина персоналын оқыту Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласында тренингтер мен мастер-кластар өткізу. Нейрохирургия (ересектер, балалар) саласында тренингтер мен мастер-кластар өткізудің педагогикалық техникасы.	Медициналық қызметтердің сапасын сыртқы және ішкі бағалау жөніндегі нормативтік құқықтық актілер. Диплом алғаннан кейін оқыту жөніндегі нормативтік құқықтық актілер «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтердің сапасы саласында диплом алғаннан кейін оқытуды жүргізу әдістемелері
23. Жүйке жүйесінің аурулары мен патологиялық жағдайларын диагностикалау және емдеу алгоритмдерін әзірлеу			
23.1. Жүйке жүйесінің аурулары мен патологиялық жағдайларын диагностикалау мен емдеудің қолданыстағы аналогтарын талдау және алгоритмдерін (клиникалық хаттамаларын) әзірлеу.			
23.1.	Жүйке жүйесінің аурулары мен патологиялық	Жүйке жүйесінің аурулары мен патологиялық	Денсаулық сақтау туралы заңнама негіздері және денсаулық сақтау

	<p>жағдайларын диагностикалау мен емдеудің қолданыстағы аналогтарын сапалы талдау және алгоритмдерін (клиникалық хаттамаларын) әзірлеу қабілеті. Дербестігі жүйке жүйесінің аурулары мен патологиялық жағдайларын диагностикалау мен емдеудің алгоритмдерін (клиникалық хаттамаларын) сапалы әзірлеуде. Жауапкершілігі: жүйке жүйесінің аурулары мен патологиялық жағдайларын диагностикалау мен емдеудің алгоритмдерін (клиникалық хаттамаларын) сапалы әзірлеу үшін. Күрделілігі: жоғары.</p>	<p>жағдайларын диагностикалау мен емдеудің алгоритмдерін (клиникалық хаттамаларын) әзірлеу. Жүйке жүйесінің аурулары мен патологиялық жағдайларын диагностикалау мен емдеудің алгоритмдерін (клиникалық хаттамаларын) әзірлеу жөніндегі жұмыс топтарын құру.</p>	<p>ұйымдары мен мекемелерінің қызметін айқындайтын директивтік құжаттар. Медициналық қызметтер көрсетуді регламенттейтін құжаттарды әзірлеу әдістері. Жүйке жүйесінің аурулары мен патологиялық жағдайларын диагностикалау мен емдеудің халықаралық алгоритмдері.</p>
<p>23.2. «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтер көрсетуді регламенттейтін құжаттарды әзірлеу</p>			
<p>23.2.</p>	<p>«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтер көрсетуді регламенттейтін құжаттарды сапалы әзірлеу қабілеті. Дербестігі «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтер көрсетуді регламенттейтін құжаттарды сапалы әзірлеуде.</p>	<p>«Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтер көрсетуді регламенттейтін құжаттарды әзірлеу. «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша нормативтік-құқықтық актілерді әзірлеу жөніндегі жұмыс топтарын құру.</p>	<p>Денсаулық сақтау туралы заңнама негіздері және денсаулық сақтау ұйымдары мен мекемелерінің қызметін айқындайтын директивтік құжаттар. Медициналық қызметтер көрсетуді регламенттейтін құжаттарды әзірлеу әдістері. Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік ұсынымдардың және әдістемелік нұсқаулардың медициналық көрсетілетін қызметтердің сапасына</p>

	<p>Жауапкершілігі: «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызметтер көрсетуді регламенттейтін құжаттарды сапалы әзірлеу үшін. Күрделілігі: жоғары.</p>		<p>сыртқы және ішкі сараптама жүргізу жөніндегі талаптары.</p>
--	--	--	--

3.3.3. Күрделіліктің базалық деңгейіндегі функцияларды жүзеге асыру үшін СБШ 7.1 деңгейінде «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ординатор-дәрігер (бейінді маман) кәсібінің құзыретіне қойылатын талаптар

Жеке және кәсіптік құзыреті	Дағдысы мен машығы	Білімі
<p>Дербестігі: бөлімше басшылығының тарапынан ұдайы бақылауды қажет етеді; Жауапкершілігі: жалпы жағдайы мен клиникалық көріністі бағалау кезінде науқастың шағымдарын дұрыс және толық түсіндірмесе, қауіп жоғары болатынын ескергенде, жоғары; Күрделілігі: Неврологиялық науқастарды жүргізу тәжірибесінің жоқ екенін, пациенттің субъектілілігін, оның психологиялық жағдайының барабар болмайтынын немесе интеллектінің төмен болуын ескергенде, жоғары.</p>	<p>Бассүйек-ми жарақаты және оның салдары кезіндегі өз бетінше операциялар (бассүйек кемістігінің пластикасы). Геморрагиялық инсульттар кезіндегі операциялар. Бассүйектің артқы шұңқырының трепанациясы. Барлық нейрохирургиялық операциялар кезіндегі ассистенция</p>	<p>Жүйке жүйесінің анатомиялық-функционалдық ерекшеліктері. Жүйке және тамыр жүйесінің эмбриогенезі. Неврологиялық аурулардың топикасы мен семиотикасы. Неврологиялық диагноз құру негіздері. Ішкі мүшелер мен жүйелердің ауруы кезіндегі неврологиялық аурулар. Нейровизуализация әдістері. Ультрадыбыс және клиникалық ультрадыбыстық технологиялар физикасының негіздерін түсіну. ЭЭГ, ЭхоЭГ, ЭНМГ жүргізудің және түсіндіру қағидаттарының базалық білімі. Люмбальды пункция жүргізудің айғақтары мен қауіптері. Жүйке жүйесі ауруларының ұтымды фармакотерапиясының қағидаттары. Неврологиялық науқастардың құнарлы тамақтануының негіздері.</p>

		<p>Неврологиялық науқастарды оңалтудың негіздері. Медициналық этика мен деонтология. Жүйке жүйесі ауруларының профилактикасы. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері. Денсаулық сақтаудағы ғылыми зерттеулердің статистикасы мен дизайны; «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР Кодексі.</p>
--	--	--

3.3.4. Күрделіліктің екінші санатындағы функцияларды жүзеге асыру үшін СБШ 7.2 деңгейінде «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ординатор-дәрігердің (бейінді маманның) құзыретіне қойылатын талаптар

Жеке және кәсіптік құзыреті	Дағдысы мен машығы	Білімі
<p>Дербестігі: денсаулық сақтау жүйесінде білікті медициналық көмекті өз бетінше сапалы жүргізу. Жауапкершілігі: денсаулық сақтау жүйесінде көрсетілген білікті ммедициналық көмектің сапасы, өз әрекетінің қауіпсіздігі мен әдептілігі үшін. Күрделілігі: пациенттің субъектілілігін, оның психологиялық жағдайының барабар болмайтынын немесе интеллектінің төмен болуын ескергенде, білікті ммедициналық көмек көрсетудің деңгейі жоғары</p>	<p>7.1. құзыретке толықтыру: Бассүйек-ми жарақаты және оның салдары кезіндегі өз бетінше операциялар (бассүйек кемістігінің пластикасы). Геморрагиялық инсульттар кезіндегі операциялар. Барлық нейрохирургиялық операциялар кезіндегі ассистенция. Бассүйектің артқы шұңқырының трепанациясы. Омыртқа-жұлын жарақаты, перифериялық жүйке жүйесінің жарақаты кезіндегі шұғыл операциялар Ликворшунттаушы операциялар</p>	<p>7.1. құзыреттің біліміне толықтыру: Алынған деректерді талдай және түсіндіре отырып, МРТ, КТ клиникалық қолдануды және визуализациялау хаттамаларын түсіну; Іргелі, бақыланатын, рандомизацияланған, көзсіз зерттеулердің әдістемелері; Дәлелді медицинаның негіздері мен қағидаттарын білу.</p>

3.3.5. Күрделіліктің бірінші санатындағы функцияларды жүзеге асыру үшін СБШ 7.3 деңгейінде «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ординатор-дәрігердің (бейінді маманның) және сарапшы-дәрігердің құзыретіне қойылатын талаптар

Жеке және кәсіптік	Дағдысы мен машығы	Білімі
--------------------	--------------------	--------

құзыреті		
<p>Дербестігі: денсаулық сақтау жүйесінде білікті медициналық көмекті немесе жоғары технологиялы қызметті (өнімді) өз бетінше көрсету және оларды көрсету бойынша тәжірибесі аздау әріптестеріне нұсқау беру.</p> <p>Жауапкершілігі: денсаулық сақтау жүйесінде көрсетілген білікті медициналық көмектің немесе жоғары технологиялы қызметті көрсету сапасы, өз әрекетінің қауіпсіздігі мен әдептілігі үшін.</p> <p>Күрделілігі: білікті медициналық көмектің және жоғары технологиялы қызметті көрсету күрделілігінің деңгейі жоғары, олардың деңгейі әрбір пациенттің қауіпсіздігі мен саламаттылығын айқындайды</p>	<p>7.1; 7.2 құзыреттерге толықтыру: Бассүйек-ми жарақаты және оның салдары кезіндегі өз бетінше операциялар (бассүйек кемістігінің пластикасы). Геморрагиялық инсульттар кезіндегі операциялар. Барлық нейрохирургиялық операциялар кезіндегі ассистенция Омыртқа-жұлын жарақаты, перифериялық жүйке жүйесінің жарақаты кезіндегі шұғыл операциялар Бассүйектің артқы шұңқырының трепанациясы. Ми мен жұлынның ликворошунттаушы операциялары. Бассүйек негізінің және мидың ортадағы құрылымдарының ісігін қоса алғанда, жүйке жүйесіндегі ісіктер кезіндегі микрохирургиялық, трансназальды және трансоральды операциялар. Ми мен жұлын тамырларының аномалиясы кезіндегі эндоваскулярлық және транскраниальды операциялар Эпилепсия хирургиясын қоса алғанда, функциональды нейрохирургия. КРІ индикаторларының негізінде тәжірибесі аздау әріптестерге, орта және кіші медициналық персоналдарға қатысты міндетті бақылай отырып тәлімгерлік жүргізу</p>	<p>7.2. және 7.1. құзыреттердің үздіксіз жетілдіріліп отыратын білімі мен дағдысы.</p>

3.3.6. Күрделіліктің жоғары санатындағы функцияларды жүзеге асыру үшін СБШ 7.4 деңгейінде «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ординатор-дәрігердің (бейінді маманның) және сарапшы-дәрігердің құзыретіне қойылатын талаптар

Жеке және кәсіптік құзыреті	Дағдысы мен машығы	Білімі
<p>Дербестігі: денсаулық сақтау жүйесінде білікті медициналық көмекті немесе</p>	<p>7.1; 7.2; 7.3 құзыреттерге толықтыру: «Ересектер гематологиясы»</p>	<p>Денсаулық сақтау жүйесінде жоғары технологиялы қызметті</p>

<p>жоғары технологиялы қызметті (өнімді) өз бетінше сапалы көрсету және оларды көрсету бойынша тәжірибесі аздау әріптестеріне нұсқау беру, олардың көрсетуін бақылау.</p> <p>Жауапкершілігі: денсаулық сақтау жүйесінде көрсетілген білікті медициналық көмектің немесе жоғары технологиялы қызметті көрсету сапасы, өз әрекетінің қауіпсіздігі мен әдептілігі үшін.</p> <p>Күрделілігі: білікті медициналық көмектің және жоғары технологиялы қызметті көрсету күрделілігінің деңгейі жоғары, олардың деңгейі әрбір пациенттің қауіпсіздігі мен саламаттылығын айқындайды.</p>	<p>мамандығы бойынша тәуелсіз сараптамаға қатысу; Резиденттерді, тыңдаушыларды және тағылымдамадан өтушілерді оқыту және тағылымдамадан өткізу мүмкіндігі.</p>	<p>(өнімді) көрсету қабілетімен 7.3, 7.2, 7.1 құзыреттердің үздіксіз жетілдіріліп отыратын білімі мен дағдысы.</p>
---	--	--

3.3.7. Күрделіліктің жоғары санатындағы функцияларды жүзеге асыру үшін СБШ 8 деңгейінде «Невропатология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша сарапшы-дәрігердің құзыретіне қойылатын талаптар

Жеке және кәсіптік құзыреті	Дағдысы мен машығы	Білімі
<p>Дербестігі: денсаулық сақтау жүйесінде білікті медициналық көмекті немесе жоғары технологиялы қызметті (өнімді) өз бетінше сапалы көрсету және оларды көрсету бойынша тәжірибесі аздау әріптестеріне нұсқау беру, олардың көрсетуін бақылау.</p> <p>Жауапкершілігі: денсаулық сақтау жүйесінде көрсетілген білікті медициналық көмектің немесе жоғары технологиялы қызметті көрсету сапасы, өз әрекетінің қауіпсіздігі мен әдептілігі үшін.</p> <p>Күрделілігі: білікті медициналық көмектің және</p>	<p>7.1; 7.2; 7.3, 7.4 құзыреттерге толықтыру:</p> <p>1. Зерттеушілік жұмыс, іргелі зерттеулерге және ересектер гематологиясы саласында сырқаты бар пациенттерді жүргізу хаттамалар мен алгоритмдерін әзірлеуге қатысу.</p> <p>Бірегей зерттеушілік жұмысты ұсына отырып, халықаралық конференцияларға қатысу.</p>	<p>Денсаулық сақтау жүйесінде жоғары технологиялы қызметті (өнімді) көрсету қабілетімен 7.4, 7.3, 7.2, 7.1 құзыреттердің үздіксіз жетілдіріліп отыратын білімі мен дағдысы.</p>

<p>жоғары технологиялы қызметті көрсету күрделілігінің деңгейі жоғары, олардың деңгейі әрбір пациенттің қауіпсіздігі мен саламаттылығын айқындайды.</p>		
---	--	--